

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 331.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELŐFIZETES

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HÍRDTÉSEK.
Hétfőn és pénteken 20 fillér.
Minden következőnél 16 fillér.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, február 18.

Mai számunk főbb közleményei:

Szigorú vizsgálatot követel az igazságügyminiszter
Meghiúsultak a román béketárgyalások.
Bizalmatlanság a Ház elnöksége ellen
A volt aradi kapitányné tragédiája.
Megverekedett az inzultált gróf.
Képviselői állások szaporítása.
Wahrmann René antik falai.
Négyezer koronás párti.
Gazdálkodásból — bűnyű.
Foglalkozás nélküli kruplé.
Rosenberg Gyula vagyona.
Meggyilkolt utcai leány.
Tarkaságok.

Nincs megegyezés.

Arad, február 17.

A paktum meghiúsult. Csak ennyi és nem több, a mit a román nemzeti komité ma este, a miniszterelnökkel folytatott tárgyalások eredményeképp, a nyilvánosságnak átadott. Holnapra igéri a rezolúciót, a melynek tartalma mindenesetre kevésbé érdekes, mint maga a fönti tény.

Senki se örülhet ennek a kudarcnak. A kik a románokkal folytatott béke-pourparle-kat arra használták föl, hogy Tisza István grófot a házarúlással egy értékű vádakkal illessék, a kik hajmeresztő szinekkel vázolták a veszedelmet, a mely a magyarságot, a nemzetet, az állami tekintélyt fenyegeti, a kik megjövendölték, hogy Tisza István gróf negyven mandátumot ad a román nemzetiségi pártnak, majdnem ennyi főispánságot és hihetetlenül sok más személyi és tárgyi kedvezést: azoknak,

logika szerint örülni kellene azon, hogy a föltevésék, a félelmek és a veszedelmek nem bizonyultak valóznak és ha kísértettek is, most már nem kell azoktól tartani. Hogy lesz-e kedvük erre az öröme, becsületük erre a beismerésre, — majd meglátjuk.

Azok, akik politikai tekintetek és érdekek nélkül, tárgyilagosan kísérték ennek a nagy ügynek fejleményeit, azokat kétségtelenül lehangolja ez a balsiker. Nvtizedek óta, talán a magyarországi román nemzetiségi élet egész multjában nem volt alkalom, amely a nemzetiségi béke megkötésére, a testvéries együttélés biztosítására annyira módot kínált volna, mint a mostani. Magyar államférfi csak egy izben folytatott tárgyalásokat a románok képviselőivel: és ez a magyar államférfi Kossuth Lajos volt, aki 1849-ben Drágos János utján váltott üzenetet a már fegyverbe állt románokkal a nemzetiségek kívánságai és jogai felől. Akkor, a fegyverek között, egészen hiányzott a béketárgyalásokhoz való hangulat, és ha Hatvani ezredes váratlan támadása közbe nem jő, talán akkor se sikerült volna a békét megteremteni.

Azóta, a felelős állásban levő magyar politikusok közül Tisza István gróf volt az első, aki nem ötletszerűen és nem a külpolitikai helyzet tanuságaként, hanem a már előbb képviselőházi elnök korábban megkezdett kísérletek és közeledések folytatásául a román nemzeti komité vezé-

reivel a tanácskozásokat megindította. Olyan államférfiaval állottak szemben a románok, akit komoly törekvésében nem félemlítettek meg és nem kedvetlenítettek el a vádak, ráfogások és rágalmak, amelylyel politikai ellenségei a tárgyalások első napjától kezdve illettek; olyan politikussal, aki minden szavának és minden betűjének ura és aki szándékait, fölfogását sohase rejti hátsó gondolatok közé, hanem őszinte, egyenes és határozott. Paktumot talán mással is köthettek és köthetnek a románok, de azokból se rájuk, se a közre nem lesz köszönet: békét, tartós harinóniát ígérő megegyezést nehezen.

A komité tagjainak korábbi indiszkrécióiban lehet kutatni és keresni az okokat, amelyek miatt a tárgyalások — úgy látszik végleg — megfeneklettek. Ezekben el volt mondva, hogy Tisza István gróf a románok kívánságainak figyelembe vételét, eddig mellőzött jogaik érvényesülését ígérte addig a határig, amíg azt a fennálló törvények lehetővé teszik; és ezt nem kötötte ahhoz a feltételhez, hogy a románok valamely magyar párthoz csatlakozzanak. A románok, ezen hírek szerint, beérték ezen koncessziókkal, (amelyekben tehát semmit föl nem áldoztak a nemzeti érdekekből, az állam tekintélyéből) azonban intézményes garanciákat kértek. És úgy látszik, hogy ez utóbbiakon szakadt meg a fonál.

Hát ez, ha így volt, lehetetlen álláspont is. A román nemzeti komité

A panoptikum.

Írta: Vajda Ernő.

1.

Egyszer, régen, voltam a panoptikumban. Viaszfigurák állottak a falak mentén, ragyogóan és pirosan, mint emberi arok. Emberek jártak a viaszfigurák közt, mereven és sárgan, mint viaszfigurák. Megállottak az emberek, rábámultak a viaszfigurákra és én nem tudtam többé, melyik az élő és melyik a báb. És ekkor a panoptikum mesélni kezdett.

2.

Az őszi szél néha meglengette panoptikum vászonfalát és ilyenkor nagyokat lobbantak bent az üveg alatt a pislogó lángok. A bejáratnál, a kassza előtt, egy üvegszekrényben titokzatos csontváz integetett hivogatóan csontkarjaival, csábító muzsikával zengett a sippal, dobbal, csörgőkkel megtöltött zongoraverkli, de az égről aprószemű, nyirkos eső szitált, éjféltre közeledett az idő, nem ácsorgott már a vásártéren a panoptikum előtt senki élő lélek.

A hold néha kiszabadult a felhők alól és megnövesztette a nagytorony elnyult árnyékát. Denevérek csapkodtak a templomablakok körül, a toronyban háromnegyedet vert az ódon óra. A bejárat mellett elhallgatott a zongoraverkli.

A falába ör megegyeszer végigjárta az üres panoptikumot, nincs-e még valahol egy elkésett látogató. Kínlódva eloltotta azután a lámpákat sorra, kulcsait csörgetve a bejáratához kopogott és dörögve szólalt megegyeszer vissza a küszöbről:

— Viaszfigurák, jó éjszakát!

Lágy sóhajtás felelt rá válaszul, mintha a sötét vászonfalak visszhangozták volna: jó éjszakát. A rozsdás ajtóban csikorgott a kulcs, kívülről nem hangzott be több semmi nesz.

3.

Csönd volt, azután titokzatos hegedűhurbugott fel valahonnét mélyen. A láncos csüngő régi lámpásban kísérteties kék láng lobbant föl és a sarokban hang hallatszott a gigerli felől.

Krrrr... rrr... rrr... r!... — mondotta hosszan a gigerli és az elnyújtott hang mintha csak folytatása lett volna az előbbi lágy sóhajtásnak.

A gigerli a fal mellett állott, kockás pepita volt a ruhája, a nadrágja élesre vasalt, a zöld nyakkendője széles, elegáns csokorra kötve. Ingmellében gyémánt ragyogott, sárga csepübján félrerendült egy kissé az ódon szürke cylinder. Derékban megroppanva állott a gigerli, felső teste merészen előre hajolt, talán előre is bukott volna, ha nincs átvette a derekán a

durva kőköttél, amelyik odakötötte a vaspálcához a háta mögött. Nagy fehér keztyükbe bujtatva, mereven lelogtak a gigerli kezei, a keztyük összetapadt végei hosszabbak voltak, mint bennük az ujjak.

A gigerli mellett üres volt a dobogó, mintha még egy bábu számára lenne ott hely. Balkez felől vele szemben egy kis állványon kuporgott a lidérc, aki olyan volt, mintha majom lenne. De pup emelkedett a hátán, kétoldalt kis denevérszárnyai voltak, a fejobubján két rövid szarv meredezett és hosszú, görbe karmokban végződtek a lábujjai. A szemei iszonyatos zöld fényben ragyogtak. Nappal a lidérc a szeméit forgatta, a szárnyait lengette és karmaival hadonászva, rémitgette az embereket.

Amint a gigerli azt mondta: krrrr... a lidérc egyszerre a gigerli felé fordította a fejét.

— Kérem, — mondotta kíváncsian, — ön sóhajtott?

— Ostobaság! — felelte vontatottan a gigerli, — én nem sóhajtottam. Csak a rugó mozdult meg bennem, az tett úgy: krrrr... És sohase sóhajtok.

— Nem? — csodálkozott el a lidérc. — És miért nem?

— A báb azért báb, hogy ne sóhajtson soha. Sóhajtani csak az ember szokott.

tagjai nem biznak abban, hogy Tisza István gróf utóda, vagy csak a mai többség respektálni fogja-e a béke alapjául szolgáló megállapodásokat? Hiszen akkor sokkal több joggal merül föl a kérdés: hol a biztosíték arra, hogy a román nép megnyugszik-e abban, a mit a nemzeti komité döntött, s nem fog-e támadni a románok között új komité, vagy más nevű testület, amely a maga részére megszerzi a románok széles rétegeit és amely egészen másminő kívánásokat fog pengetni, más programot követelni?

Békétárgyalásokat csak bizalom alapján lehet folytatni; csakis úgy, ha nem tesszük föl a békejobbát nyújtó félről, hogy a balkezével revolvert szorongat a nadrágzsebében. A román nemzeti komité nem tudott erre a bizalomra helyezkedni. Mi lesz most már: várni fognak, amíg megtanulják ezt, vagy pedig helyettük új embereket jelöl ki a román közvélemény, a kik a békétárgyalásokra hivatottabbak, megértőbbek, hajlandóbbak is, — a jövő mutatja meg.

Minisztertanács. *Budapestről* jelentik: A kormány tagjai ma este Tisza István gróf miniszterelnök elnökletével minisztertanácsra gyűltek össze, melyen folyó ügyekről tárgyaltak. A jegyzőkönyvet Diasche Lázár miniszterelnökségi miniszteri tanácsos írta.

Czernin gróf és a miniszterelnök. A Pesti Hírlap ma egy cikket reprodukál, mely szenzációra számító hangon hirdeti Czernin gróf bukását, mint Tisza István sikerét, aki ezt a bukást a legutóbbi audiencián a királynál keresztülvitte. A nevezett lap úgy tünteti fel ezt a cikket, mint a miniszterelnök önreklámját, melyet a miniszterelnökség sajtóosztálya helyezett el a vidéki lapokban. Eltekintve attól, hogy az egész cikk szinte ríkióan magán viseli a koholmány jellegét, csupán annak a jellemzésére, hogy milyen eszközökkel dolgozik az ellenzék, hivatalosan megállapítják, hogy a kérdéses közlemény Budapestén február 1-én a Rendkívüli Ujság című lapban jelent meg, ahonnan egyes vidéki lapok pártkülönség nél-

kül átvették. Sem a nevezett laphoz, sem a cikkhez, sem pedig annak terjesztéséhez a miniszterelnökség sajtóosztályának semmi köze nincsen.

Képviselői állások szaporítása.

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, február 7

A képviselőház ma tartott ülésén kezdette meg a választókerületek beosztásáról szóló javaslatot, amelynek letárgyalásában az ellenzék is részt vesz.

(Az ülés.)

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Az elnök bejelenti a Háznak, hogy Rosenberg Gyula képviselő meghalt. Emlékét megörökíti a mai ülés jegyzőkönyvében. Jelenti továbbá az elnök, hogy az összeférhetetlenségi bizottság Sándor Pál összeférhetetlenségi ügyét február 26-án fogja tárgyalni.

Bejelenti az elnök, hogy az összeférhetetlenségi bizottság minapi ülésén *karhatalmi intézkedésre volt szükség, a mennyiben egy ügyvédet a ki ott illetéktelenül megjelent, karhatalommal kellett eltávolítani. Eübez az intézkedéshez külön jóváhagyás nem szükséges, javasolja, hogy az esetről a budapesti ügyvédi kamarát értesítsék.*

Dobiczky Sándor a közlekedési bizottság nevében több vicinális vasuti törvényjavaslatról tesz jelentést.

Szabó János előadó előterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését a tengerhajós-vállalatok állami segítése tárgyában.

(A választókerületek beosztása.)

Következik a napirend az országgyűlési képviselőválasztó-kerületek új megállapításáról szóló törvényjavaslat.

Rakovszky Iván előadó ismerteti a törvényjavaslatot, a mely természetes következménye a választójog új szabályozásának. Csak egy pillantást kell vetni a térképre, hogy a választókerületek mai beosztásának aránytalanságáról meggyőződünk. Már ma is hetvennégy olyan kerületünk van, amelynek a választók száma a négyezret meghaladja, míg Erdélyben ma is vannak két-háromszáz választóval bíró kerületek. A képviselők számának jelentős növelése nem volt célszerű. *Európában csak hat állam van, a melyben a képviselők száma*

négyszáz felül van, de ezeknek a területe és lélekszáma is jelentősen nagyobb. Részletesen ismerteti azokat az alapokat, amelyeket a kerületek beosztásánál követtek. Ez elméletileg is, gyakorlatilag is, nagyon nehéz földadat volt, mert nem lehet csupán a matematika alapján rendezni a kerületeket. Ez nemcsak számtani, hanem politikai földadat is, mert a cél az, hogy politikai súly szerint egyenlővé kell tenni az egyes kerületeket. Ehhez azonban megfelelő értékmérők nincsenek. Nehezítette a földadatot az is, hogy a szerzett jogokat és a történelmi multat is figyelembe kellett venni. A kerületek beosztásának részleteit a javaslat azért bizta a belügyminiszterre, mert ha a törvényhatóságokra bizná, akkor ezek — hiszen ismerjük a megyei közigazgatás lassúságát — idejében nem lennének készen a beosztással. (Zaj az ellenzéken.) Különben is, ha a törvényhatóságokra bizatnék is a beosztás, akkor is a felülvizsgálati jog és a végérvényes határozat a belügyminisztert illetné meg. Kívánatos az is, hogy a beosztás egyenlő elvek szerint történjék, ezt pedig inkább lehet remélni, ha egy hatóság végzi ezt a munkát, mintha a hatvanhárom törvényhatóság végzi. A miniszter jelentést fog tenni a Háznak a beosztásról és a Háznak módjában lesz határozni, hogy tudomásul veszi-e a beosztást, vagy sem. A javaslat oly becsület és tárgyilagosság eredménye, hogy ugyanezt a becsületességet és tárgyilagosságot várhatjuk a kerületek beosztásában is. Majd részletesen ismerteti az új beosztás várható eredményeit.

Fölkiáltások balról: Honnan tudja ezeket? Házi parcellázás történt? (Nagy zaj.)

Rakovszky Iván: Azoknak a kerületeknek a száma, amelyekben a magyarok lesznek többségben, negyvennel szaporodik. A javaslat tekintetbe veszi a szépesi városok történelmi multját, a sárosszegyei nemesi osztály érdemeit.

Fölkiáltások balról: Letört nemesség!

Rakovszky Iván: Azzal az óhajással zárja be a beszédét, hogy oly pártokból alakuljon meg az új országgyűlés, amely pártok mindnyájan az ország javát és boldogulását szolgálják. (Élénk helyeslés és taps a jobb oldalról, nagy zaj a baloldalon.)

(Ominozus dolgok...)

Bakonyi Samu: A függetlenségi párt nevében szólal föl. A javaslatot *nem tartja alkalmasnak* arra, hogy az új országgyűlésen a béke helyreálljon. Ha ez a javaslat törvényre lesz, az ország romlásának egyik erős tényezője lesz. Az ellenzék eltávolítása után a fegyveres kordon mögött megalkotott választójogi törvényhez teljesen méltó a most napirenden levő javaslat. Ominozus dolog, hogy e javaslat tár-

— Ember? — krákgotta a kielégíthetetlen lidérc, — kérem, mi az az ember?

— Ezt se tudja? — szólt változatosan nyugalmommal a gigerli, — hát honnét került ön ide tulajdonképpen?

— Ahonnét ön. A gyárból.

— Én nem gyárból kerültem ide! — felelte a gigerli.

— Hát honnét? — a lidércnek a szája is tátva maradt a csodálkozástól.

A gigerli nem felelt, ázott-kék üvegsemmével a levegőre nézett. A lidérc jobbnak látta visszatérni az előző kérdésre.

— Kérem, — szólalt meg a töle telhető legnagyobb szelidséggel, — mondja meg nekem, mi az az ember?

— Az ember, — válaszolta a gigerli, — az ember az, aki jön, megy, küzködik, kinlódik, örök lázban sorvad. Az ember az a sok kétlábú lény, aki nappal itt közöttünk jár és kíváncsi szemmel reánk bámul.

A lidérc megerőltette magát, hogy megértse, amit a gigerli beszél és most örvendezve kiáltotta:

— Az a sok cifra kétlábú lény... de hiszen akkor kegyed is ember!

— Más a viaszab, — felelte unottan a gigerli — és más az ember. Az ember mindig menni akar, a báb mindig csak egy helyben áll. Az ember sir és kacag a kintől, a báb nem sir és nem nevet. Látta már ön, hogy én valaha sirtam vagy örültem.

— De ön olyan épen, mint az a sok kétlábú lény! — erősködött a lidérc.

— Csak kívülről vagyok olyan.

— És belülről? — követelte a lidérc, aki végére akart járni a dolognak.

— A szív! — felelte rá változatlan, monoton nyugalmommal a gigerli.

4.

Jobbkézfelől a gigerlivel szemben, magas dobogón, üveg alatt feküdt a szép Meluzina, avagy: A halfarkú nő. Hosszurojtu, fekete szempilláit föl tudta emelni, mélységesen kék, csaknem fekete, nagy szemek ragyogtak alattuk. Lobogó vörös haj szakadt szabadon csupasz vállaira, ahogy gömbölyű két karjával egy sziklán könyökölt. Derektól kezdve nem emberi teste volt a szép Meluzinának, hanem pikelyes halfark nyult el a viaszhabokon, félig kiemelkedve uszonyaival a mozdulatlan vízből. Nappal, amikor látogatók jártak, a szép Meluzina fölnyitotta és behunyta rojtos szempilláit, keble zihált, vállán lengett a haja, az iszonyatos haltest pedig fenyegetően emelkedett föl és hanyatlott alá.

Amikor a gigerli unottan azt mondta: szív! — fölemelkedtek a szép Meluzina rojtos szempillái. Keble zihált, halk, dallamos zenével szavak suttantak ajkairól, mintha önmagának szótogna, vagy a régi lámpa kísérteties lángjának mondarta rejtelmés éneket.

A lidérc kimeredt szemekkel figyelt, a gigerli pedig közönyös tekintettel nézett el a szép Meluzina feje fölött.

— A szív! A szív! — énekelte halkán a szép Meluzina. — Én bennem szilaj veréssel lángol a szív! Láva a szívem, emberszemek perzselő sugara gyújtotta lángra! Igézet tartja nappal kötve a nyelvem, a szemem él csak nappal, a szememben lángol nappal a szívem. Örvénylő, titkos csillogással nézek a szép emberszemekbe és varázsszene zeng a szememben, amikor a férfiak szemébe nézek. És akit megver ez a nézés, akit megfog a zene varázsa, nincs annak többet sehol nyugodalma. Igézet végzet húzza-vonja, a szíve csak a titkos zenére figyel... s amikor idézem... amikor kívánom... jönnie kell... Jönnie kell!

Tompa zengéssel szűrődött a falakon át a toronyóra hangja. Tizenkettőt vert és az utolsó ütésnél késpenge szűrődött keresztül kívülről a ponyvafalon. Negyszöglet vágott a ponyván az ezüstös penge és erős lendülettel ugrott be a nyíláson egy barnakabátos ifju.

Karsu volt és magas, haragos, hosszú barna kabátjának ujjaiból finomszövésű, halvány csipkék lengettek, sárga mellényén színes selyemvirágok nyíltak, bodorított, hosszú fűtökben ért vállára gesztenyebarna haja. Eldobta kezéből a kést, karjait szétártta és odatértel a szép Meluzina elé.

— Meluzina! — szólalt meg a barnakabátos ifju és mélyen zengett a szava, mint tó fenekéről az elsüllyedt harang. — Eljöttem Me-

gyalását épen ma kezdjük meg, amikor a román komité is összeül. A miniszterelnök ur ezen csak mosolyog.

Szmrecsányi György: Talán verebeket lát!

Bakonyi Samu: A törvényjavaslat egész tartalmában és szerkezetében kifejezésre jut az a vezérgondolat, hogy e javaslat egyik főcélja a kormány és mai többség uralmának biztosítása. (Ellenmondások jobbról.) A munkapárt értekezletén ezt annak idején nyíltan megvalósították, legfőképpen azt magyarázhatják vele nyilatkozatukban, hogy a közjogi alap állandósítását tüzték ki a javaslat főcéljául. A kettő között azonban nincs nagy különbség.

A nemzeti képviselőnek az a hivatása, hogy a nemzetben levő áramlatokat, elvi fel-fogásokat a törvényhozásban juttassa kifejezésre. A cenzust, de különösen az adócenzust nem tartom elfogadhatónak. A javaslatban döntő fontosságú az adócenzus s a párt, a mely velünk szemben mindig a kulturális arányt hangsúlyozta, nem alapíthatná a választói jogot az adócenzusra. A legtöbb bünt a javaslat a nemzeti eszme és az ország kulturális viszonyai ellen követte el. A javaslat a történelmi multat úgy értelmezi, hogy a munkapárti érdekeket előmozdító eseményeket nyilvánítja annak.

Bakonyi Samu ezután szünetet kért. Az elnök egy órási szünetet adott. Szünet után Bakonyi Samu tovább beszélt és számadatokkal bizonyította, hogy a javaslat reakciós. Háromnegyed négykor Bakonyi Samu befejezte beszédét.

(A javaslat szelleme.)

Utána Issekutz Győző szólalt fel. A javaslatról nem félti az ország magyar jellegét és Apponyi Albert grófnak a nemzetiségek térhódítására vonatkozó fejtegetéseit nem tartja helyesnek.

A következő szónok Mezőssy Béla volt. Ha legkisebb reménye volna — ugymond — hogy a többség véleményét megváltoztathatná, akkor részletesen rámutatna a nemzetrontó intézkedésekre. A javaslattal foglalkozva kijelenti, hogy bár azt szakminiszter jegyezte alá, mégis a miniszterelnök egyénisége domborodik ki benne.

Mezőssy Béla beszéde után az elnök az általános vitát bezárta és ezután az interpellációs könyvet olvasták fel, amiről más helyen írunk.

Az ülés hat órákor ért véget.

Meghiusultak a román béketárgyalások.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, február 17.

A román nemzetiségi komité ma kezdte meg a paktum-tanácskozás utolsó nagy fejezetét. Mint rendkívüli alkalmakkor szokás, összehívták a végrehajtó-bizottság plenáris ülését, a melynek a komité emberein kívül a megyei nemzetiségi pártszervezetek választott elnökei is tagjai. Tizenkét magyar vármegye román nemzetiségi pártelnöke utazott föl tehát mára Budapestre s így a tanácskozók száma meghaladta az ötvenet.

A tanácskozás előtt Maniu Gyula, a komité hármass bizottságának egyik tagja a következőket mondotta:

— Nem tagadhatom, hogy a helyzet nagyon pesszimisztikus. Alig van rá reményesség, hogy a paktum létrejöhsen. Az ellentéteket aligha lehet áthidalni.

— Mi az ellentétek súlypontja? — kérdezte egy újságíró.

— Különös súlypontról nincs szó. Egy olyan nép jövődől politikájáról beszélünk, a mely a magyar államisággal minden oldalon vonatkozásban van. Ha tehát arról tárgyalunk, hogy az eddigi nemzetiségi politika megváltozzék, természetesen egyenlő figyelmet kell szentelnünk az alku során valamennyi állami funkciónak. A tárgyalásról egyebet nem lehet mondanom. Az érdemleges dolgokból nem árulhatok el semmit, viszont sokkal fontosabbnak tartom a sajtó nyilvánosságát, semhogy felre akarnám vezetni. Holnap azonban már valószínűleg közzéteszük annak a határozati javaslatnak a szövegét, a mely ma kerül a végrehajtó-bizottság plenáris ülése elé.

Este a románok félhivatalos könyomatosa a Keleti Értésítő a következő kommunikét adta ki:

A magyar-román tárgyalások a mai napon meghiusultak. A rezolúciót egyelőre titokban tartják mindkét részről és valószínűleg csak holnap hozzák nyilvánosságra.

A komité mai ülésének lefolyásáról a következő tudósításunk számol be: Délelőtt tíz órákor ill. ésfalvi Pap György rövid beszéd kíséretében megnyitotta az ülést. Beszédében hazafiúi kötelességeik teljesítésére hívta fel a komité tagjainak figyelmét. Utána Branistye Valér szólt be részletesen a tárgyalások egész menetéről és anyagáról. Beszéde délután két óráig tartott, ekkor az ülést délután négy óráig félbeszakították. Az ülés újból való megnyitása után Maniu Gyula, a tárgyaló hármass bizottság vezérférfia közjogi és politikai megvilágításban ismertette a tárgyalások anyagát. Utána Goldis László szólalt fel, aki összegezte Maniu felszólalásának anyagát és határozati javaslatot terjesztett be, amely nagy tetszéssel találkozott. Lupás János dr. főesperes, történetíró szólalt még fel hosszabb beszéd kíséretében, aki elfogadásra ajánlotta Goldis javaslatát. Mivel az idő már nagyon későre járt, a komité tagjai úgy határoztak, hogy Goldis László határozati javaslatának elfogadását — bár azt mindenki helyesli és elfogadja — csak a holnap ülése fogják határozatilag kimondani. Hogy mit tartalmaz a határozati javaslat, azt ma még nem hozták a nyilvánosság elé, csak annyit közöltek, hogy a tárgyalások meghiusultak.

Budapestről jelentik hivatalosan:

A román nemzetiségi komité mai tanácskozásán Tisza István gróf proppozícióit egyhangulag elutasította.

A eredmény nem okoz meglepetést, mivel a komité első tárgyalásai alkalmával a hangulat pesszimisztikus volt és ez az első tárgyalás után a miniszterelnökkel folytatott megbeszélések során sem változott meg. A rezolúciót holnap délelőtt átadják Tisza István gróf miniszterelnöknek és akkor annak egész szövegét nyilvánosságra hozzák. A komité különben holnap is tanácskozik.

Az Aradi Közlöny olvasóinak nem okoz meglepetést a paktum meghiusult. Maga Goldis László volt az, aki lapunk január 10-iki számában megmondotta, hogy a miniszterelnök ajánlatát a komité nem fogadta el.

„Nem egyezett meg a kormány a románokkal” című cikkünkben írtunk erről. Goldis nyilatkozata a következő volt:

— Abban az egyben igazat írnak a lapok, hogy a kormány és a román komité között befejeződtek a tárgyalások. Hogy melyek tehát a paktum részletei, mennyiben felelnek meg a valóságnak az erről szóló közlések? A sok kombináció, részlet-elsorolás között természetesen akadt olyan dolog is, ami a tárgyalásokban egyik, vagy másik oldalról felmerült, szóba került, egészben véve azonban minden a paktum részleteit tartalmazó közlés valótlan. A tárgyalások eredménye ugyanis az, hogy a kormány és a komité nem tudtak megegyezni. Ez a befejezett dolog. A meggyegyzés azonban hiúsult meg, hogy a kormány, illetve

Tisza István gróf ajánlatát a komité tagjai nem fogadták el.

A további tárgyalások ezzel megszakadtak, azaz bizonyos formások még hátravannak, mert a komité a tárgyalások anyagát és Tisza István gróf végső ajánlatát be fogja jelenteni a román nemzetgyűlésnek, amelyet összehívna. Ez már aligha változtat azután azon, hogy a paktum meghiúsult, mert amit a komité tagjai keveseltek és nem fogadtak el, azt még kevésbé fogadja el a nemzetgyűlés. A nemzetgyűlés meglesz és akkor minden nyilvánosságra kerül. Addig igazán nem mondhatok semmit a tárgyalások részletéről.

luzina! Szemedbe néztem s hárfá lett a szívem, csak neved zug reszkető hurjain. Elhunyt anyám a sírból mintha hívna... a messzeségből szállt felém a dallam... a levegőből szállott a zene... Jöttem, mert hívtál, szépséges Meluzina, szeretlek Meluzina, szeretlek Meluzina!

— Aki engem mer szeretni! — hangzott szilajon a szép Meluzina szava, — erős legyen annak a szive. Nagy, rejtett veszély az én szerelmem, mert én vagyok a tenger lánya! Jaj annak, aki engem csókol, ha végzetemet meg nem oldja! Jaj, ha nincs éreből a szive, hogy megváltson engem, vagy megöljön! Méreg az én csókom, de az ajkam nyitva, aki szívni akarja: jöjjön!

Szétártá karjait a szép Meluzina és meggondolás nélkül, vakon és boldogan rohant beléjük a barnakabátos ifju. Csönd volt a pantoikumban, csak a lidére denevérszárnyai rebbentek ijedten.

5

Nem rebbentek meg másodszer a szárnyak, amikor fuldokolva tántorodott hátra a barnakabátos ifju.

Mind a két kezét a mellére szoritotta és vonagló torkából töredezetten szakadoztak föl a lázas szavak:

— A szívem!... A szívem!... A szívem hova leit!... Úr van csak... a mellemben... a szívem helyett... Kisziyta... a szívem!... egy asszonyi száj... a szí-

vem!... hogyan fájl... jaj!... oh!... már semmi se fájl...

Vergődő mozgása mindinkább lassudott, amíg ezeket mondotta a barnakabátos ifju, rángatózásai szögletesek lettek és gépiesek, arcán a vonások közönyre meredtek, tántorgó lábai megragadozva hátrafelé vitték és amikor szavainak a végére ért, a barnakabátos ifju ott állott mereven és mozdulatlanul a dobogón, a gigerli mellett.

A szép Meluzina lesütött szempillákkal, halkán és szeliden suttozta:

— Én ugy szeretnék már szeretni... ugy várom mindig az erősszívű férfit! Én ugy szeretnék ember lenni s nem emberszivek temetője. De erős szive legyen annak, aki engem emberré tesz! Mert én vagyok az örök asszony, csak félig ember, félig...

A lidére fülelt, de nem hallhatta meg az utolsó szót. A szép Meluzina elhallgatott. Pihent, csak iszonyatos halfarka csapdosta erősen a viaszhabokat. A lidére a gigerli felé fordult.

— Mi történt itt? — kérdezte suttozva.

— Semmi! — felelt a gigerli, — egygyel többen vagyunk.

— Bab lesz belőle? — kérdezte a lidére.

— Bab.

— És talán valamikor kegyed is...? — a lidére felelhagyta a kérdést.

Mert a gigerli elfordult és közönyös arccal, unott, merev tekintettel bámult a levegőbe a szép Meluzina feje fölött.

Foglalkozás nélküli krupié

(Feljelentés a kártyaklub igazgatója ellen.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 17.

A rendőrségen néhány nap óta érdekes bűnügy vár elintézésre. A feljelentő egy mérnök, aki egy fővárosi ügyvédnek azzal a megállapodással, hogy az igazgatása alatt álló kártyaklubban *krupiának* alkalmazza és nagy jövedelmet biztosít számára, négyezer koronát adott. A klub azonban nem prosperált és az ebből támadt bonyodalmakból keletkezett az alábbi bűnügy.

A feljelentő Reiner Ottó mérnök, panaszában elmondja, hogy 1912. június 28-án egy Ulmann nevű krupié közvetítésével megismerkedett Zilahy Géza dr. budapesti ügyvéddel. Ez, mint a Tátrafüreden székelő Alkalmi Kaszinó igazgatója, a klub részére bakkara krupiát keresett. Zilahy dr. apósa, Zipser Henrik volt a klub pinkabérlője, ennek folytán az ügyvéd nemcsak mint igazgató, hanem a bérlő megbízottjaként is szerepelt.

Zilahy dr. kettős minőségében szerződött Reiner Ottót a kaszinóba krupiának, szerződésileg precizizált percentuális javadalmazással. A fényes jövedelmet ígérő állás odaadásáért Zilahy dr. 4000 korona honoráriumot kért és kapott Reinertől. A feljelentés szerint Reiner eleinte nem akarta a 4000 korona honoráriumot felvételni, mire az ügyvéd-játékbankigazgató nagy bőbeszédűséggel igyekezett a mérnököt az üzlet megkötésére rábírní. Zilahy dr. elmondta, hogy a tátrafüredi kaszinó nagy komforttal berendezett előkelő klub, ahol nagy bakkara folyik majd. Végül is a feljelentő a nagy jövedelem reményében átadta az összeget. Reiner a következő napon el is utazott Tátrafüredre. Amikor odaérkezett, legnagyobb meglepetésére a fényesen és nagy komforttal berendezett klub helyett egy vendéglői szeparéban találta a kaszinó helyiségét. A vendéglői külön szobában mindössze egy kopott bakk-asztal és néhány szék állott.

A meglepetések később még folytatódtak. Ugyanis a játék nem akart elkezdődni. Reiner már három hetet töltött a Tátrában, anélkül, hogy bármi dolga is lett volna. Ekkor felelősségre vonta Zilahy drt, aki csak azért, hogy játékot teremtsen, maga adta a bankot. A játékosok a klubhelyiséget magába foglaló vendéglő és kávéház vendégeiből kerültek ki. Jóllehet, a „klub” játékszobájában bárki, minden bevezetés, vagy akárcsak igazolás nélkül bemehetett. Azonban a szabad bemenet dacára sem kedvelték meg a Tátrában a bakkot úgy, hogy két három napi erőltetett játék után ismét csendes lett a bakk-szoba.

Sok sikertelen próbálkozás után végre is Reiner felszólította Zilahy drt, hogy adja vissza a 4000 koronáját, mert nem tudja őt foglalkoztatni. A játékbank igazgatója azt válaszolta, utazzék vissza Budapestre, majd ott megkapja pénzét.

A fővárosban többször jelentkezett Reiner a 4000 koronáért, Zilahy azonban minden esetben rábeszélte, hogy menjen vissza Tátrafüredre és foglalja el újra állását, mert a játék közben megindult. A sok rábeszélés eredménytelenség miatt, mert Reiner augusztusban újra Tátrafüreden volt. Azonban a nyaralók még mindig nem akartak bakkozni, tehát a krupiának nem volt semmi dolga. Reiner most már kénytelenül visszajött a fővárosba és Zilahy dr.-tól ismételtén visszakövetelte 4000 koronáját.

Hónapokig húzódtak az egyezségi tárgyalások, végül is azonban a játékbank igazgató, meg a krupiéja nem tudtak megállapodni. Ennek folytán Reiner Ottó Zilahy Géza dr. ellen család büntette címén megtette a bűnvádi feljelentést az ügyészségen.

Az ügyészség elrendelte a feljelentés ügyében a nyomozást és átküldte az ügyet a rendőrségre. A főkapitányságon Szentkirályi Béla rendőrkapitány vezeti a nyomozást, amely a közeli napokban már be is fejeződik.

Rosenberg Gyula vagyona.

— Nincs, aki örököljön. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 17.

A néhány nappal ezelőtt elhunyt Rosenberg Gyula munkapárti képviselő hátrahagyott vagyonának érdekes története van. Mindenki ismerte Rosenberg Gyula hatalmas, érdekes alakját, de csak azok, akik jobban ismerték, tudták róla, hogy kevesen éltek nála izgatottabb és furcsább életet. A szerencse lovagja volt ez az ember, ezer kalandot élt át életében, bejárta az egész világot s nagy vagyonát határtalan szerencséjével és bátorságával szerezte. A kártya és a lóverseny dédelgetett lovagja volt, párbajhős; egy Batthyány grótot párbajban ölt meg s mindez, az egész élete s nagystillű, bátor, szerencsés kalandos történeteknek egész sorozata lehetne.

Ez a nagystillű jellemvonás megvan Rosenberg Gyula egész családjában s épen ez okoz bonyodalmat most a hagyaték körül. Mert a nagy stílus, az életművészet kétféleképpen ütközik ki az embereken. Rosenberg Gyulában ez a nagystillűség erény volt. Viszont vannak azonban olyanok is, akiket nagystillű és nagy koncepciójú egyéniségük bűnös cselekedetek végrehajtására kényszerít. És a Rosenberg-család férfiai hol az egyik, hol a másik kategóriába tartoznak.

Rosenberg Gyula egyik fivére, Rosenberg Lajos volt az, aki mint a kiscelli takarékpénztár igazgatója szenzációs és vakmerő szabálytalanságok elkövetése után Amerikába szökött. Ennek nincsenek gyermekei s különben sem örökölhetné Rosenberg Gyula vagyonát, mert erre a rendőrség azonnal rátenné a kezét.

Rosenberg Gyula másik fivérére, Sándor budapesti patikus volt. Ez örökölhetné a vagyont, de itt meg az a baj, hogy ennek a fia, aki szintén patikus és Rosenberg Emilnek hívják, szintén Amerikába ment bizonyos, komoly okok miatt. Tehát végeredményben ez sem örökölheti. Nem volt más hátra, mint Rosenberg Emil kis fiát tenni meg örökösnek. Ez a fiú itt él az anyjával Budapesten.

Szóval be fog következni az az eset, hogy Rosenberg Gyula vagyonát (a feleségre eső kötelező rész kivételével) az elhunyt fivérének az unokája fogja örökölni, mert más hozzátartozói különböző okok miatt nem örökölhetik. S a legérdekesebb az egészben, hogy épen ennek a fiúnak nem lesz szüksége a pénzre, amennyiben édesanyja, ha Amerikában élő férjétől sikerült elválnia, férjhez fog menni Budapest egyik legelőkelőbb pénzintézetének vezérigazgatójához.

Ez a Rosenberg Gyula hagyatékának kalandos története. Az egész család nagystillűsége ütközik ki ebből az egész esetből.

MULATSÁGOK

(=) Román bál Lippán. Rendkívül sikertelen tuncestélyt rendezett a lippai román kaszinó február 15-én saját pénztára javára. Az estélyen a lippai műkedvelők énekkara Szelezsán karmester vezetésével dalokat adott elő, majd az aradi papnövelde teológusai énekeltek Givulesku dr. vezetésével. Az előadást bohózat fejezte be. Az előadást tánc követte, melyben az első négyest 125 pár táncolta. A rendkívül sikertelen tuncesély rendezése elsősorban Missits Constantin dr. és Urszu János dr. ügyvédek érdeme.

(=) A Katolikus Kör befejező nagy teaestéje. Széles körben nagy érdeklődés mutatkozik az Aradi Autonom Katolikus Kör farsang hétfői nagy teaestéje iránt, mely változatos műsorával méltó befejezése lesz nemcsak a kör teaestéknek, hanem az összes farsangi mulatságoknak. Az estén, úgy, mint eddig, műkedvelői előadások, művészi zeneszámok, monológ, ének és tánc fogják élvezetet nyújtani a közönségnek, a műsor végén pedig Grallert Rezsóné, a jeles poétaasszony fogja a farsangot elbucsztatni.

(=) Jótékonycélu hangverseny Nagyszentmiklóson. Az Aradi Zenekonservatorium tanárainak közreműködésével nagyszabású hangversenyt rendezett a nagyszentmiklósi nőegylet. Müttermüllerné L. Erzsébet, Weichart Auróra, Müttermüller József, Karhánek Ferenc művészi játékát az intelligens közönség nagyszámmal hallgatta végig s az általánosan ismert művészek sikerét melegen honorálta. A nagy gondal összeállított klasszikus műsoron Bach Beethoven s a modernjirók közül Goldmark; Bossi, Dvorák; Servais, Popper, Szendy Noseda, Vavrinetz stb. szerepeltek. Az előkelő közönség között Liphay báró, Széchényi gróf s Nákó gróf családjukkal jelentek meg s utóbbi szíves hosszas beszélgetésbe merült a művészekkel.

(=) Az AMTE táncestélye. Az Aradi Munkás Testvérrendezői gárdája már összeállította szombat esti táncmulatságának részletes programját. Az estély 8 órakor fog kezdődni. A táncot megelőző műsorban Puscher Margit, Földes Henrik, Kiss Dani, Spitz Jenő, Ladányi Emil és az AMTE egész focibálocsapata vesz részt.

(=) A radnai járás közigazgatási tisztviselői a soborsini vörös kereszt kornáz alap javára február 14-én Máriaradnán műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendeztek. Az estélyen Vendrinszky Oszkárné zongorajátékkal, Muzsai Sándorné monológgal aratott sikert. Dr. Berger Salamonné énekelte, Tomutia Nuci, Vendrinszky Elza, Labuda János és Pfeilmayer Gyula kis szindarabot adtak elő. Farkas Áron konferált az előadáson.

Jelenvoltak. Urnök: Salacz Gyuláné, ki a bálanya tisztelt kedvesen töltötte be, Faragó Jenőné (Világos), Huszár Károlyné, dr. Beles Jenőné, dr. Bodó Albertné, Békeffy Sándorné, Eraszt Mártonné, özv. Demkó Gézané, Hrianka Józsefné, Kovács Béláné, Halvax Jánosné (Lippa), Hódy Jenőné, Lunics Péterné, Bradeán Athanasz, Nyisztor Sándorné, Tomuca Vazulné, Kőmives Istváné, Krámer Gyuláné, Szombathelyi Bónáné, Pozovitz Gézané, Vasóczy Ferencné, Banovits Dezsóné, Mártonffy Mártonné, Lakatos Zoltáné, Keppes Józsefné, Wettstein Ernőné, Lorenc Lippóné, Sükkösd Ferencné, Oláh Rezsóné, Tomuca Vazulné, dr. Walthier Ádámné, Zeitler Lajosné, dr. Tökés Jenőné, Paulin Jánosné (Ujfalú) stb.

Urleányok: Bánovits Ibolyka, Békeffy Icsuka, Kovacevits J., Farkas Lilike, Hrianka Jolánka, Mártonffy Magduska, Lakatos nővérek, Halvax G., Tomuca nővérek, Vendrinszky nővérek, Vasóczy Elza, Pósoh Irma, Teschner Mariaka, (Temesvár), Denkó Ilonka, Fiala Olga, Keller Babi (Lippa), Lorenc V., stb.

Az estély tiszta jövedelme 450 korona volt, amely összeg a soborsini vöröskereszt-egylet kornáz alap javára, Soborsinba küldetett.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — — 151

Szigoru vizsgálatot követel az igazságügyminiszter.

(Átirat a főügyészhez. — A rendőrség nyomozása a margitszigeti ügyben. — Hirlapírók állásfoglalása.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 17.

A rendőrségen most már a legszélesebb alapokon folyik a margitszigeti bűnvizsgálat, Sándor László rendőrtanácsos mára zimonyi Schwarcz Mihályt és Czako Emilt idézte be és hallgatta ki. A kihallgatás a legnagyobb titokban, egész délelőtt tartott és kiterjedt a Margitszigettel kapcsolatos megvesztegetések és provízió-osztások minden részletére. Tételről-tételre mindent igazolni kellett, hogy valóban kifizették a százezreket. Ez körülbélül most már teljesen igazolva is van, hamis tételt eddig nem állapított meg a vizsgálat.

Jelentettük már, hogy Balogh Jenő igazságügyminiszter a Forgalmi ügyében a kormány rendelkezésére álló aktákat a további eljárás megindítása végett átküldte a budapesti kir. főügyésznek. Átiratában utal a miniszter Morvay István, Radánovics Dániel és ifju Tolnay Lajos ügyében már megállapított adatokra és kijelenti, hogy az a körülmény, hogy a Forgalmi részvénytársaság a fent említetteknek tekintélyes vagyoni előnyt nyújtott, azt a gyanút ébreszti, hogy ezáltal a részvénytársaság a közmunkatanács két vezetőjét akarta befolyásolni. Az intézet két igazgatója vallotta is, hogy Mezey Gyula kijelentette: Radánovics a társaság érdekében befolyosolhatja Garanesy Mihályt. Ez világosan mutatja, hogy az említettek meggyanúsították a közmunkatanács elnökének és alelnökének hivatali korrektségét és magánbecsületét s ezzel a fondorlattal maguknak anyagi hasznot szereztek. Az igazságügyminiszter ezen adatok alapján felhívja a főügyészt, hogy a gyanuok alapján emeljen vádat s indítsa meg az eljárást, utasítsa a budapesti ügyészséget, hogy a tettesek és esetleges bűnsegédek ellen tegyen vizsgálati indítványt. Kifejezi az igazságügyminiszter azt az óhajtást is, hogy a vádnak ebben az ügyben a lehető legerősebb képviselője legyen és hogy a vádhatóság teljes objektivitással járjon el. Végül kéri az igazságügyminiszter a főügyészt, hogy felügyeleti joga keretében szigorúan ellenőrizze a budapesti ügyészség eljárását s már most utasítsa, hogyha metalan a bíróság vizsgálatot megszüntető végzést hozna, az ellen felfolyamodjék.

Az Otthon írók és hirlapírók köre ma délután Rákosi Jenő elnökle alatt választmányi ülést tartott annak a listának az ügyében, amely a margitszigeti botrányból mint az újságírók elleni vád emelkedett ki. Az elnök megnyitó szavaiban kijelentette, hogy az egész dolog félreértésen alapszik, mert a margitszigeti társaságot összetévesztik a játékbank társasággal, illetve egy kalap alá sorozzák és ezért tartják botránynak, holott a margitszigeti társasággal fennálló összeköttetések egyáltalában nem panamaszerűek. Ezután határozati javaslatot terjesztett be, amelyben azt kéri, hogy az egyesület mondja ki, minthogy az egész ügy a bírói eljárás útjára van terelve, az Otthon bizalommal és megnyugvással látja az újságírók érdekeit a magyar bíróság kezében, mert meg van róla győződve, hogy a legigazságosabb és legszigorubb eljárás a legteljesebb valóságban fogja feltárni az ügyet. A választmány az indítványt egyhangulag elfogadta.

Ezután szavazás alá boesátották Farkasházy Zsigmondnak azt az indítványát, hogy az egyesület kérje el a Forgalmi részvénytársaságtól azt a listát, amelyen az újságírók nevei szerepelnek. A választmány az indítványt elvetette.

Négy százezer koronás párti.

(Külföldön élő aradi urileány és gyámja.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 17.

Előkelő körökben Aradon sokat beszélnek most arról a házasságról, amely rövid idő múlva egy fiatal dúsgazdag urileány és a nagybátyja lelkét egyesíti boldog frigyen. A házasságot még érdekesebbé teszi az a szokatlan körülmény, hogy a vőlegény: — gyámja a menyasszonynak, aki közel négy százezer korona vagyont adja át a házassággal a gyámkodó nagybácsi kezéből a vőlegény-nagybácsinak.

Az aradi városi árvaszéknél körülbelül tizenöt óta kezelik ezt a tekintélyes vagyont. Ennyi ideje lehet annak, hogy a szépséges urileány atyja meghalt. Az elhunyt Aradon több nagy vállalata volt és halála után nagy vagyont hagyott hátra. A hagyaték egy része — mintegy négy százezer korona — az akkor alig tizenkét esztendő leánykára maradt. A részben készpénzből, részben értékpapirokból álló hagyatékot az aradi árvaszéknél helyezték el, amely gyámot rendelt ki a fiatal örökös részére. Ez a gyám pedig a leánykának akkor ragyogó pálya kezdetén álló nagybátyja lett. A nagybácsi még maga is alig lépte át a nagykorúság határát, de komoly igyekezettel tört előre fontos állami szolgálatában és ugyancsak nagy komolysággal vette át a gondoskodást árva rokonának vagyona felett.

Még néhány évig megmaradt szép állásában, amely külföldre szölyitotta, később azonban visszatért a családi tradíciók útjára, mert meggyőződött arról, hogy a legmagasabb hivatalnál is többet ér az önállóság. Maga is elég szép vagyonnal rendelkezett és vállalatokba fogott, amelyek kitünően jövedelmeztek.

Bájos gyámleányát azonban sem hivatali pályáján, sem üzleti gondjai mellett nem hanyagolta el. Gyakran fölkereste külföldön élő rokonai körében és gondja volt rá, hogy minden óhajtása teljesüljön. A gyakori találkozások alatt azután a nagybácsi és szerető unokahug, illetve gyám és engedelmis gyámleány közti érzést mélyebb, erősebb szeretet váltotta fel és a gyám arról győződött meg, hogy a gyönyörű árvaleánynak eddig egyetlen titkos óhajtása nem teljesült. Hogy mi volt ez a féltve elsóhajtott vágy? Könnyen kitalálhatják abból a kedves tényből, hogy amikor a nagybácsi megkérte gyámleánya elefántcsont fehérsegi kacsóit, a kisasszony boldogan felelt:

— Ha a gyámomnak sincs ellene kifogása, akkor — igent mondok.

A most huszonkétéves bájos leány és élete delén álló gyámja tehát már csak rövid ideig maradnak meg eddigi életükben. Az aradi árvaszéknél nemsokára alkalma lesz határozni arról a házasságról, amelyet a gyám-nagybácsi és unokahuga terjesztettek elébe. A négy százezer koronás hagyaték a házassági engedély megadása esetén elkerül Aradról, mert a jövőbeli boldog pár állandóan külföldön él és külföldön vannak a nagybácsi vállalatai is.

Gazdálkodásból — bűnügy

— Az erdőtanácsos vallomása az aradi rendőrségen. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 17.

Az aradi rendőrség bűnügyi osztályán ma igen érdekes ügyben hallgatták ki Páll Miklós aradi erdőtanácsost. A déznai közbirtokosság elnöke és több választmányi tagja ellen bűnvádi eljárás folyik és ebben az ügyben vált szükségessé az erdőtanácsos kihallgatása, aki a közbirtokosságról alkotott törvény értelmében a közbirtokosság tanácsadójaként szerepel.

Hűtlen kezeléssel és a hivatalos teendők elhanyagolásával vádolta meg a körösbökényi járásbíró Blágye Eleket, a déznai közbirtokosság elnökét, valamint több választmányi tagot. A közbirtokosságnak ugyanis urbéri erdei voltak és a földmívelésügyi miniszter engedélyével felhatalmazást nyert arra, hogy az erdők fájának eladási árából nagyobb terület legelőt vásárolhasson. A fát el is adták, de a befolyt pénzösszeg nem volt elegendő a legelő megvételére, és ezért a vételár egy részét a közbirtokosság kölcsönrel fedezte, amely után kamatot fizetett. Mikor a kölcsön lejárt és a hátralékot fizetni nem tudták, egy aradi pénzintézetnél váltóra pénzt vettek fel és ezen a váltón a választmánynak több tagja kezesként szerepelt. Ennek a váltónak a lejáratánál a közbirtokosság elnöke árverést kért a megvett ingatlanra, anélkül, hogy akár a közbirtokosság egyetemét, akár annak felsőbb hatóságát megkérdezte volna. Az árverést ki is tüzték, az ingatlant el is árverelték, noha a járásbíró szerint az megmenthető lett volna.

A körösbökényi járásbíró vádján alapján az aradi ügyészség megindította a nyomozást és megkereste a rendőrséget, hogy hallgassa ki Páll Miklós erdőtanácsost. Az erdőtanácsos mai kihallgatásán elmondotta, hogy ő figyelmeztette az elnököt és társait arra, hogy árverés kitűzésére nincs szükség s hogy szabálytalanul járnak el és eljárásuknak kellemetlen következményei lesznek. Ő csak akkor vett tudomást az ügyről, amikor az árverés már ki volt tűzve, és minthogy a törvény értelmében neki csak tanácsadó szerepe van, de irányító, vagy más jogköre nincs, nem folytathatta be a dolgok intézésébe. A bűnügyben szereplő közbirtokossági tagok, — csupa irástudatlan ember, aki a váltókon kezesként szerepel — az ő tanácsát úgy látszik nem fogadták meg és így kerültek a bűnvádi eljárást maga után vonó helyzetbe.

Az erdőtanácsos vallomásáról a rendőrségen jegyzőkönyvet vettek fel és az ügy aktáit ezután áttették az ügyészséghez.

SPORT.

+ Az A. T. E. közgyűlése. Az Aradi Torna Egyesület legutóbbi választmányi gyűlésén elhatározta, hogy az évi tisztújító közgyűlést február hó 26-án este 6 órakor a „Millénum-sörcearnok” külön helyiségében tartja meg. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A titkár évi jelentése. 3. A szakosztályok működése. 4. Módosított alapszabályok. 5. A művezető jelentése. 6. A női szakosztály működése. 7. Költségelőirányzat. 8. Indítványok (melyek a közgyűlést megelőzőleg írásbelileg nyújtandók be, az elnökséghez.) Ugyancsak a közgyűlést megelőzőleg választmányi gyűlés lesz, mely 5 órakor kezdődik. Közgyűlés után a la carte társasvacsora.

Bizalmatlanság a Ház elnöksége ellen.

— Holnap tárgyalják az indítványt. —
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 17

A mai ülésnek különösebb érdekességet kölcsönöztek azok az előzetes hírek, amelyek arról szóltak, hogy az *ellenzék bizalmatlansági indítványt tesz a képviselőház elnöksége ellen és hogy a közeli napokban a kormány által támogatott lapok szubvenciója iránt is kérdést fog intézni.*

A Ház mai ülésére mindkét oldalról meglehetősen nagy számban vonultak föl a képviselők, az ellenzéki oldalon az elsők között érkezett *Károlyi Mihály gróf*, akihez főként párisi utjaról intéztek kérdéseket. Az ellenzéki pártvezérek közül kivülről csak *Justh Gyula* volt jelen. *Apponyi* és *Andrássy* tudvalevően betegek.

A folyosón élénken tárgyalták különösen azt, hogy a bizalmatlansági indítványt mikor adják be az elnökséghez. Vajon beadják-e még az ülés előtt, amely esetben annak megokolására már a holnapi ülésen sor kerülne, vagy pedig csak az ülés folyamán adják át és ez esetben csütörtökön indokolják meg.

Háromnegyed tizenegykor *Beöthy* elnök megnyitotta az ülést, ekkor azonban a bizalmatlansági indítvány még nem volt benyújtva. A folyosón még folytak az aláírások és már tizenegy óra körül járt az idő, mikor *Mezőssy Béla* röviden beírta az indítványkönyvbe a bizalmatlansági indítványt és magát az indítványt megokolásával együtt nyolcvankilenc aláírással bevitte a Ház elnökségéhez. Az első aláíró maga *Mezőssy Béla*, aki után *Justh Gyula*, *Károlyi Mihály gróf*, *Apponyi Albert gróf*, *Andrássy Gyula gróf* és *Zichy Aladár gróf* aláírásai következnek. Az indítvány hét pontban foglalja össze azokat a sérelmeket, amelyekre alapszik. Fogalmazása meglehetősen száraz, ismert közszóval telt.

Beöthy Pál elnökségének idejében történt események felsorolása után a VII. pont a következőkben foglalja össze az ellenzék sérelmeit:

„Az elnökség a maga fegyelmi hatalmát irányzatossan és pártosan kezeli. Az ellenzéki oldalon előforduló rendezavarásokkal szemben sietve alkalmaz olyan rendszabályokat, amelyek csak *folytonos és tartós rendezavarás esetén volna alkalmazzhatók*, például a mentelmi bizottsághoz való utasítás és természetesen a mentelmi bizottság is mindig a végső büntetés kiszabását javasolja. Így nem volt helye az ilyen végső büntetés alkalmazásának, a kitiltásnak, legutóbb *Károlyi Mihály gróf*, *Justh Gyula* és *Zichy Aladár gróf* esetében. Ezzel szemben gyakori eset, hogy a kormánypárti oldalon a miniszterelnök sértő nyilatkozatot tesz, a miért csak utólag részesül rendreutastásban, vagy pedig, mint a *Désy*-esetben történt, a rendreutastás végképen elmaradt.”

Ennek alapján az aláírók megállapítják, hogy az elnökség az új jogrendet sem tartja meg. Az indítvány végül támadást tartalmaz a Ház többsége ellen, a melyet azzal vádol, hogy törvénytelenül és erkölcstelenül jött létre. Azt indítványozzák, *mondja ki a Ház, hogy nincs bizalma az elnökséghez.*

Beöthy Pál az indítványról.

„*Beöthy Pál*, a képviselőház elnöke a következőképp nyilatkozott tudósítónk előtt az indítványról:

— Miután az indítvány bejegyzése az ülés folyamán, tehát annak megkezdése után történt, a bejegyzés csak a holnapi ülésen fog felolvasatni. És így a megokolás a *csütörtöki ülésre marad.*

— Én a magam részéről nagyon szerettem volna, ha az indítvány megokolására már holnap sor kerülhetett volna, mert valóban távol áll tőlem a gondolat, hogy azt csak egy percig is elodázzni akarjam. Ismételtén utána néztem ezért a dolognak a házszabályokban és nagy sajnálatomra újból arról kellett meggyőződni, hogy a megokolásnak csak a csütörtöki ülésen van helye.

A „vihart rejtő” interpellációk.

Az ellenzék jó előre hirdette azt is, hogy szenzációs leleplezéseket visz a Ház elé néhány interpellációjában. Ma jegyezték be a képviselők a miniszterelnökhöz intézendő kérdéseket, a melyek a következők:

Novák Jánosé a fővárosi *fuvarozási díjak* leszállítására vonatkozólag, *Szmrecsányi Györgyé* a *margitszigeti bérlőtársaság* ügyeire vonatkozólag és *Rakovszky Istváné* némely lapoknak a *Máv. pályaudvarairól való kitiltása* tárgyában. Az interpellációkat a Ház a holnapi ülés végén hallgatja meg.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: *Luxemburg grófja*, operetta. (B. bérlet.)

Csütörtök: *Pygmalion*, vígjáték. Bemutató előadás. (C. bérlet.)

Péntek: *Pygmalion*, vígjáték. (A. bérlet.)

Szombat: *Pygmalion*, vígjáték. (B. bérlet.)

Vasárnap: Délután: *Hajduk hadnagya*, operetta. Este: *Csikós*, népszimű. (C. bérlet.)

* A művészcsoporthoz tartán, mint már megírtuk, február 20-án délután öt órakor matiné lesz, amelynek műsorát már legközelebb közzéteszük. A matiné jegyeit, amelyek árusítása megkezdődött, külön értékessé teszi, hogy minden kétszáz látogató közül egynek művészi becsű ajándék-kép jut. A kiosztásra kerülő három festmény látható a tárlaton. A szerencsés számokat az 1—200, 200—400 és 400—600 szánu csoportokból *Műlek Lajos dr.* aradi királyi közjegyző ma saját hatáskörében kijelölte és borítékba téve lepecsételte anélkül, hogy a számokról a csoportkiállítás rendezője tudomást szerzett volna. A matiné végéig tehát közjegyzői titok, hogy melyek a szerencsés számok. A pompás tárlatot egyébiránt ma is sokan látogatták és újabb vásárlásokkal siettek a művészi alkotásokból Aradon tartani a szebbnél szebb festményeket.

* **Küzdelem a létért.** Az Urániában tegnap ünnepi est volt, elragadtatással nézte, ünnepelte és dicsérte ezt a képet, melyről mindenki megállapíthatja, hogy *szébbet és tökéletesebbet meg Pathé* nem alkotott. Csupa élet, ragyogó színpompa, a falu és város jellegzetes szépségének összehordozása ez a film. Jean végig barangolja a réteket, majorokat, végre az igézet városába, Párisba jut. Páris élete reggeltől estig a maga igaz mivoltában vonul el szemünk elé. Csupa gyönyör nézni a munka diadalát, a tetterő küzdelmét, melynek jutalma *Robinne*, ez az örök szőke csoda, aki bájával igéz, leköt, meghódít mindenkit. A gyáros kertünnepének betétei, a gyárézés csodás beállítása: a legkiválóbb amit a filmtechnika eddig produkált. A fokozatos, haladás a nyomor tanyáitól, a jöllét és gazdagság kinézetéig olyan élvezetes közvetlenséggel van beállítva, amint azt eddig még nem láttuk. A hódító szépségű kép ma megy utoljára. 3

* **Gyermekelőadást tart az Apolló-színház** csütörtökön délután fél 3 órakor elsőrangú mulattató képekből álló műsorral.

* **A színház jelentései.** *Luxemburg grófja.* Lehár egyik legragyogóbb alkotása szerdán fog újból színre kerülni az aradi színházban. Az operetta-repríznek érdekessége az új betanulás, illetve új szereposztás. Az operetta-társulat legjobbjai játszik a *Luxemburg grófja* szerepeit, így *Pataky*, *Diósy*, *Benkóné*, *Barics*, *Gyöző*, *Polgár*. A Lehár-repríz iránt a publikum körében nagy az érdeklődés s bizonyos, hogy zsufolt ház hallgatja meg a *Luxemburg grófja* csodás melódiáit.

Pygmalion. Alig akad prózai darab, amely már bemutatója előtt oly óriási mértékben megnyilvánuló érdeklődést keltene az aradi publikum soraiban, mint *Shaw Bernard* legújabb, szatirikus vígjátéka, a *Pygmalion*. A legújabb *Shaw* darab diadalutal tett meg az európai színpadokon s Berlinben a Burgban, legutóbb pedig a budapesti Víg-színházban példa nélkül álló, nagy-nagy sikert aratott. Az aradi színház drámai személyzete teljes erejével és ambíciójával feküdt bele a darabba, amelynek egyik érdekessége különben a szereposztás. *Szendrey Mihály* játsza *Higgins* szerepét, míg *Eliza Komjáthy Mici* lesz. A társulat naivája ebben a szerepben teszi le tűzpróbáját művészi készségeinek, talentumának. És *Komjáthy Mici* ennek a nagy és nehéz feladatnak a legteljesebb mértékben meg is felel: oly művészi, bájos, tökéletes alakítást produkál a nagyvilági dámává bontakozó, szurtos, kis virágárusleányból, hogy már a próbák alatt is a legnagyobb elragadtatást keltette. A *Pygmalion*nak, amelyben *Várnay*, *Herold*, *Benkóné* s a színház más elsőrangú erői játszanak, csütörtökön lesz a premierje.

Aladár nem számár a címe annak a pompás gyermekdarabnak, amelyre most készül a társulat s amelyet a jövő hét egyik délutánján mutat be.

Vasárnap délután a *Hajduk hadnagya* kerül színre, este pedig a *Caikós* a vezetőszerepekben *Pataky Vilmával* és *Baricscal*.

* **A francia irodalom ismertetése.** Az aradi felső kereskedelmi iskola kistermében *Biró Sándor* tanár ma kezdte meg a francia költészetéről szóló sorozatos előadását. Mai előadásán *Lamartine*, *Victor Hugó* és *Alfred de Musset* költészetét ismertette a hallgatósággal az előadó.

* **A három testőr.** (*Alexander Dumas* világhírű regénye az *Apollóban*.) Az örökbeeső irodalmi munkákat egymásután veszi át a kinematográfia, hogy a maga gyorsan fejlődő kulturáját tökéletesebbé tegye. Újabbán *Alexander Dumas* klasszikus regényét: *A három testőr-t* dolgozta fel s olyan nivós előadásban mutatja be, amilyenben csak nagyritkán van része a mozi közönségének. *Dumas* munkái magukban véve is egész könyvtárt tesznek és példátlan termékenységről tanuskodnak. De a híres regényíró valamennyi munkája közül kétségkívül „*A három testőr*” (*Les trois Mousquetaires*) a legnépszerűbb. Érdekfeszítő és egyszerűs mind idillikus, olykor borzasztó, máskor meg ismét tele humorral; meghódította e mű az egész világot, mert minden szereplője élő alak. Vagy szeretjük, vagy kárhóztatjuk őket, de mindig felkeltik figyelmünket és lekötik egész érdeklődésünket. A három testőr mozipremierje, ma szerdán lesz az *Apolló* színházban, amelynek kétségtelenül elismerést és sikert fog hozni a klasszikus regény élvezetes ismertetése. Tekintettel arra, hogy a gyrandiózus film bemutatása teljes két órát vesz igénybe, az előadások pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

TANÜGY.

(—) Az aradi tanfelügyelőség köréből. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Baly Rezső* dévai állami tanítóképző intézeti nevelő tanítót, végzett joghallgatót szolgálattételre az aradi kir. tanfelügyelőséghez helyezte át.

Veszelszky János aradi segéd-tanfelügyelő nemrég áthelyezését kérte a közoktatási minisztertől, aki a kérést teljesítette is. *Veszelszky* áthelyezése saját kérése következtében már legközelebb megtörténik.

Meggyilkolt utcai leány.

— A jókedvű rablógyilkos. —
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest február 17.

Ma hajnalban egynegyed háromkor egy fiatal parasztember jelentkezett Gremsberger József rendőrnél és nagy izgatottsággal mondta el a következőket:

— Baj történt biztos ur. Egy leánnyal elmentem a Páva-utca 15. számú házba és megállapodtam vele, hogy nála alszom és fizetek azért négy koronát. A leány előre kért egy koronát. A mikor a lakásán voltunk, követelte a többit is. Nem akartam odaadni, erre gorombáskodott, összevesztünk, a nő kést ragadott, rám támadt, a balkezemen meg is szurt, majd a mellembe akarta döfni a kést, mire én toronragadtam, de oly erővel, hogy a következő pillanatban már a leány megfulladt. Nem tehetek róla, véletlenül történt.

A rendőr a parasztemberrel elment a Páva-utca 15. számú házba, amely utcai leányok tanjája. A földszinten a 7. számú lakásban az ágyon fekve, ruhátlanul, holtan találta a leányt, akinek a szájába volt gyömöszölve az ágy előtt lévő szőnyeg egyik sarka. A rendőr azt gondolta, hogy a nő még él, kivette a szájából a szőnyeget, de azután megállapította, hogy a leány már halott. Nyomban értesítette a főkapitányságot, ahonnan bizottság ment ki. Megállapították, hogy a leány Friss Eszter negyvennégy éves rendőri felügyelet alatt álló nő. A rendőrség konstataulta, hogy fojtogatás következtében halt meg.

A helyszíni szemle során a leány ékszerai, az ujján hordott gyűrűket és kísértékű láncát a pamlag sarkába dobva találták. A karján volt egy órakarkötő, melyből az óra ki volt tépve és ez is a többi ékszerek között hevert a pamlagon. A leány nyakán aranyláncot hordott, a mely ketté volt szakítva és hetven centiméter hiányzott belőle.

Ezek után kétségtelennek látszott, hogy rablógyilkosság történt. Vallatóra fogták az önként jelentkező gyilkost, a kiről megállapították, hogy Hugli Márton huszonegy éves nős parasztleány. Régebben dolgozott Budapesten a Dunagőzhajós-társaságnál, de az ősszel hazament, megnősült és tavaszra ismét munkát akart vállalni Budapesten. Tegnap este Aldöbről, Hevesmegyéből érkezett Budapestre és azért jött, hogy a Dunagőzhajós-társaságtól, a hol hajóslegény volt, kivegye a munkakönyvét. Még ma este vissza akart utazni Aldöbrőre.

Tizenkét koronával indult el hazulról. Este megérkezvén, a főváros utcáin csatangolt. Nyolc óra után a Páva-utca környékén járkált, ott megszólította Donek Julia utcai nőt, a kinek megígérte, hogy éjszaka visszajön. Este féltíz óra tájban pedig találkozott Friss Eszterrel, kivel azután lakására ment.

Ugy látszik, hogy Hugli azért ácsorgott a Páva-utca környékén, hogy kilásson, melyik leánynak van több ékszere. Hugli tagadja, hogy rabolni akart volna, a főkapitányságon azt vallotta, hogy véletlenül, dulakodás közben fojtotta meg a leányt. Megmotozták és ekkor harmadik inge alatt a nyakán megtalálták Friss Eszter aranyláncának hiányzó részét. Ez is azt bizonyítja, hogy Hugli a leányt rablógyilkos szándékkal ölte meg. Csak a gyilkosság után látta, hogy az ékszer nagy része értéktelen és ekkor gondolta ki az önvédelem meséjét. Huglit a rendőrség letartóztatta.

Hugli Márton magas, vékony, szőke, tejfelesszájú legény, aki igen jó benyomást tesz az emberre, úgy, hogy nem is hinné az ember, hogy embert ölt. Kihallgatása alkalmával még

viccelődött is. Ugyanis hajnal felé már nagyon éhes volt s enni kért. Mivel nem lehetett honnan ételt kapni, megmondották neki, hogy egyelőre még nem kaphat ennivalót. Erre megjegyezte:

— Ugy látszik, azért nem adnak enni, hogy könnyebb legyenek a kötél számára.

A rendőrség több körülménvből biztosra veszi, hogy rablógyilkosság történt. Kihallgatása közben megkérdezték tőle, hogy ha csak verekedett a leánnyal, miért tűnte be a száját. Erre Hugli azt felelte: azért, hogy ne kiabáljon.

A rendőrorvos megállapította, hogy a legény balesuklóján lévő sérülés nem késtől származik, hanem körömtől. Megállapította a nyomozás azt is, hogy Hugli a házban lévő leányok közül többet megszólított és vizsgálta őket és valószínűleg azért választotta ki Friss Esztert, mert neki volt a legtöbb ékszere.

Hugli részletes kihallgatását dél felé kezdte meg Kóródy Béla rendőrkapitány, a ki a nyomozást vezeti. A gyilkos előtte is úgy vallott, mint itt megirtuk.

Megverekedett az inzultált gróf.

— Pisztoly és kardpárbaj sebesüléssel. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 17.

Részletesen beszámoltunk arról az afférról, amely a fiúmei kormányzóság két tisztviselője, Lónyay Gábor gróf és ifju Egán Lajos között támadt. Egán egy mulatóhelyen egy szeparéba hívta a fiatal Lónyay gróft és ott inzultálta. A gróf provokáltatta Egánt, akinek a segédei kardpárbajt ajánlottak. Lónyay gróf szekundánsai nem akarták gyöngye szervezetű felüket a hatalmas természetű Egánnak kiállítani és visszaadták inkább megbizatasukat.

Az affér a kikötővárosban csakhamar ismeretes lett és már a rendőrség is tudott róla. Ezért Egán Lajos segédeivel, Sztankovics Miklós sorhajóhadnaggyal és Balogh miniszteri fogalmazóval Budapestre utazott. Ma megérkezett a fővárosba Lónyay Gábor gróf is, aki Pál Alfréd és Almássy László képviselőket kérte meg, hogy segédei legyenek. A képviselők vállalták a megbizást. A segédek ma délelőtt tárgyalásra ültek össze a képviselőházban. Megállapították a párbaj helyét, idejét és föltételeit, amelyek szerint a felek előbb pisztolyra állnak ki, amely után pedig végkimerülésig tartó kardpárbaj következik.

Ma délután három órakor a Nemzeti Lovardában le is folyt a viaskodás. A pisztolypárbaj feltételei voltak: háromszori golyóváltás harminc lépésnyi távolságból öt-öt lépésnyi avanceal. A pisztolypárbajban egyik fél sem sérült meg.

Ezután az ellenfelek a Rákosi-vivóteremben kardpárbajt vívtak, melynek feltételei igen súlyosak voltak: nehéz lovassági karddal a végkimerülésig. A párbajt Almássy László országgyűlési képviselő vezette, orvosként Hüttl Hümér dr. és Ponjepán tengerészeti orvos szerepeltek. A felek rendkívül hevesen nyolcszor csaptak össze és mindketten megsérültek. Egán jobb kezefején, könyökén, felső karján, balarcán és fején súlyos sebeket kapott, míg Lónyay gróf csak az utolsó összecsapásnál kapott jobb fülén egy kisebb karcolást. A nyolcadik összecsapás után a segédek a párbajt beszüntették.

Wahrmann René antik falai.

— Vásár Schmidt butorgyárossal. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 17.

A főváros egyik legelőkelőbb sportklubja, amelynek elnöke és egyúttal legagilisabb propagálója Andrassy Sándor gróf, új palotát akar vásárolni mostanában. A klubba csupa előkelőség jár, csupa minden kétségen felül álló vagyonos ember s egy választmányi ülés elhatározta, hogy méltó otthont fog emelni tagjainak, valami egészen impozánsat, amelyben pompásan fogja érezni magát az exkluzív társaság, valami olyasfélét, mint a bécsi Jockey-klub, amelynél előkelőbbet tudvalevőleg még Londonban is alig talál az ember.

A klub palotát keresett és hosszabb válogatás után akadt is megfelelőre. Ez az Andrassy uti Wahrman-palota lett volna az a gyönyörű ház, amelyből Wahrmann René még tavaly nyáron elköltözött a Nagy János-utcába. Andrassy Sándor gróf és a klub néhány választmányi tagja nemrégiben megnézte a palotát és rendkívül alkalmasnak találta. Különösen az elsőemeleti nagyterem tetszett, amelynek falai drága faburkolattal voltak kirakva, gyönyörű munkájával a szobrásznak, igazi ékességével az egész kitűnő ízléssel berendezett palotának. Ez a terem diszterme lett volna a klubnak, amelyet csak ritka alkalmakkor nyitnak meg.

Már úgy volt, hogy a klub ősszel a palotába költözik. Az üzlet véglegesítése csak néhány formalitástól függött, az ár fölött nem volt differencia s az ügynök, — ugyanaz, aki az Ertsey ügyben is szerepelt — már boldogan dörzsölte a tenyerét, amelyet egy-két nap múlva busás provízió fog ütteni. Ám épen a szerződés megkötése napján különös felfedezést tett a klub elnöksége. A nagyterem faburkolata, amelynek legjobban örültek, eltűnt s helyette habarcsos tégladarabok, piszkos, füstös, leszakgatott tapétarészletek éktelenítették el az egész szobát. Mi történt? Telefonáltak Hosszu József igazgatónak, a ház gondnokának, hogy miért e különös átváltozás? Az igazgató azonban nem tudott számot adni róla. Végre is kiderült, hogy Wahrmann René hordatta el csáskányos napszámosokkal a gyönyörű antik falakat. Háromezer koronáért eladta az egészet Schmidt butorgyárosnak.

A palota megvétele meghiusult a három-ezer koronáért eladott faburkolaton. A klub most másfelé néz házat magának, olyat, amely felől biztos, hogy megvétele napján nem fog kevesebbet érni háromezer koronával.

VIDÉK.

Körorvosi jubileum. Február hó 14-én tartotta meg Kisszentmiklós községe Stüchlich Tivadar dr. körorvos 25 éves jubileumát közegészségügyi gyűlés keretében. A gyűlést Herold Rezső jogyzó nyitotta meg és a küldöttség által meghívott jubilanst lendületes alkalmi beszéddel üdvözölte. Tausz Henrik dr. járásorvos szép beszéd kíséretében Lászlóffy István járási főszolgabíró üdvözlő levelét olvasta föl. Holz Antal dr. ujaradi községi orvos pedig hosszabb beszédben a nap fontosságát és az érdemekben megőszült kartársnak orvosi működését méltatta. Bézei Gyula dr. vingai községi orvos a szomszéd járás területén működő községi és körorvosok nevében üdvözölte, Vásárhelyi Ambrus tüzoltó főparancsnok és Neamtü János alparancsnok pedig a tüzoltóegyesület nevében róttak le hálájukat szeretett elnökük iránt. Stüchlich Tivadar dr. meghatottan köszönte meg az ovációt és háláját fejezte ki mindazoknak, kik az ünnep rendezésében résztvettek. A gyűlést bankett követte.

HIREK.

A volt aradi kapitányné tragédiája.

— Elmebeteg lett férje halála után. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 17

Néhány hónap előtt az aradi uri társadalom megdöbbentő tragédiáról értesült: Egy közeli városkában meghalt egy százados, aki kevéssel előbb egyik aradi ezred legdaliásabb legszebb tisztje volt.

Mélyen megdöbbentettek voltak a haláleset körülményei. A kapitány ezáradával gyakorlatozott, s felmelegedett, megizzadt arcát keztyűjével törölte meg. Így infekciót kapott errába, még aznap rosszulérről panaszkodott, ágynak dőlt s feleségének és orvosainak leg gondosabb, legönfeláldozóbb ápolása sem tudta megmenteni: három nap alatt elhunyt, árván hagyva három gyermekét.

Nem lehet leírni azt a fájdalmat és gyászt, amelybe férjének elhunyt a szép és fiatal asszonyt döntötte. Kétségbeesése nem ismert határt, a váratlan csapás annyira erőt vett rajta, hogy rokonai és ismerősei megőrüléstől féltették s éjjel-nappal vigyáztak rá, nehogy öngyilkossági kísérletet kövessen el.

Az idő sem hozott vigasztalást az asszony gyászára, aki, mikor férje elhunyt, áldott állapotban volt. Rokonai tanácsára hosszabb utazást tett, majd szanatóriumban keresett pihenést és megnyugvást, de feldult idegei nem esillapodtak le. Még hónapok mulva is napokat töltött görcsös zokogásban s nem tudott beletörődni a megváltozhatatlanba.

A szerencsétlen nő a napokban épen e testi és lelki depressziók következtében egy közeli városkában idő előtt adott életet a posthumus gyermeknek. A gyermek egy-két órával születése után elhunyt, de a sorsüldözött anya amugy is megbillent lelki egyensúlyát teljesen felborította a betegség s az orvosok megdöbbenéssel konstátálták a szülés után, hogy a százados özvegye megőrült.

A megdöbbentő hír mély részvétet keltett Aradon mindenütt, ahol az alig egy év előtt még életvidám és szép nőt ismerték. A sors csapásai alatt összetört asszonyt rokonai a gyulai gyógyintézetben helyezték el.

Keresik Wladimir mestert.

— Elfogató parancs csalások miatt. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Kolozsvár, február 15.

Pár év előtt az aradi rendőrség legénységét egy tagbaszakadt, széles vállú, vastag nyaku fiatalember oktatta egy — akkor még nálunk ismeretlen — de felette hasznos dologra, a dsiu-dsiou fogások alkalmazására. A japánok ördögös csavaró fogásainak mestere Kasulakow Wladimir nevű orosz fiatalember volt.

Néhány hónap alatt a rendőrlegénység el-sajátította a dsiu-dsiou tudományt. A könynyelmű életmódhoz szokott ember azonban gyorsan lejárt magát és anyagi zavarokkal kezdett küzdeni. Egyideig sikeresen állta a harcot, de végre, midőn már a kávéházakban a pincérek csak előzetes fizetés mellett szolgálták ki, hátat fordított Aradnak és hosszas kóborlás után Kolozsvárról telepedett meg, ahol szívesen fogadták.

Itt a szerenese rámosolygott. Sikerült ugyanis néhány erdélyi mágnással megismerkednie. Egy szindikátust alakítania, mely tízezreket fektetett be egy kolozsvári aviatikai telep alapításába.

Amint a pénz együtt volt, Wladimir a társaság költségén Bécsújhelyen pilótává képezte magát. Hónapokig kitűnően élt a kolozsváriak pénzéből, míg végre az aviatikai társaság megbukott. Ekkor Teleki Ádám gróf még végkielégítésül repülőgépet is vásárolt számára. Brassóba költözött, ahol hamarosan megpróbálkozott felszállni. Kísérlete balul ütött ki, mert lezuhant és gépe összetört. Brassóban is elvesztette hitelét, mire pár nap előtt onnan is eltűnt. Mint utólag kiderült, sürgős oka volt a gyors távozásra. Ugyanis alig, hogy ott hagyta Brassót, megjött a kolozsvári rendőrség köröző levele, mely a bíróság elfogatóparancsa alapján kérte Kasulakow Wladimirnak sikkasztás és csalás miatt a letartóztatását. A körözőlevél későn érkezett, a mester akkor már nyomtalanul eltűnt.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Fagyponkörüli hőmérséklet és elvéve csapadék várható. —
Sürgönyprognózis: Fagyponkörüli hőmérséklet, elvéve csapadék.

— A német császár Bécsben. Bécsből jelentik: Udvari körökben erősen tartja magát a hír, hogy Vilmos császár július elején Bécsbe érkezik Ferenc József meglátogatására. Ferenc Ferdinánd trónörökös tudvalevőleg meghívta Konopistba a német császárt, aki meg is ígérte a konopisti látogatást. A trónörökös megakarja mutatni Vilmosnak a konopisti híres cseresznyeültetvényeket. Cseresznyevirágzás idején ugyanis a trónörökös család mindig Konopiston tartózkodik. A német császár, ha Konopistra megy, Bécsset sem kerüli el és Schönbrunnba is kiutazik, hogy a királyt meglátogassa.

— A belga király balesete. Brüsszelből jelentik: Albert belga királyt ma baleset érte. A király reggel sétalovaglásra ment és lovaglás közben leesett lováról, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy karját törte. A király állapotáról még nem adtak ki jelentést. A király balesete Soignes közelében, egy erdőben történt. Albert haza felé tartott, mikor lova megbottlott, előre bukott és a király a ló alá került. Eszméletlenül feküdt ott, mikor kísérői utolérték. Balkarját nem tudta megmozdítani. A királyt kocsin vitték palotájába. Brüsszelben nagy riadalmat keltett a népszerű király balesete. Attól tartanak, hogy a király belső sérüléseket is szenvedett.

— Tisza István gróf Bécsben. A Neues Wiener Tagblatt jelentése szerint Tisza István gróf miniszterelnök e hét végén Bécsbe utazik. Tisza a közös miniszterekkel és Stürgkh gróf osztrák miniszterelnökkel közös ügyekről fog tárgyalni.

— A szerb követ a magyar kormánynál. Budapestről jelentik: Giessl báró belgrádi osztrák-magyar követ ma Budapesten tartózkodott és a kormány tagjainál bemutatkozó látogatást tett. Giessl báró holnap visszatér Belgrádba.

— Kitüntetett kuriai bíró. Budapestről jelentik: A király Baumgarten Izidor kuriai tanácselnöknek sok évi buzgó munkássága elismerésül a másodosztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— Jó viszony Szerbia és Bulgária közt? Szófiából jelentik: Tzolakantics, az új szófia szerb követ ma nyújtotta át megbízó levelét Ferdinánd bolgár királynak. A követ szavaira Ferdinánd király melegen válaszolt és biztosította őt támogatásáról és közreműködéséről abban a munkában, amely Szerbia és Bulgária közti jó viszony helyreállítására és ápolására törekszik.

— A hegyaljai vasut rendkívüli közgyűlése. Az aradhegyaljai motoros vasut részvénytársaság ma délután helyiségében Lócs Rezső elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a jegyzőkönyv vezetésére Zerkovitz Rudolf vezérigazgatót, hitelesítésére Buzáky Gyula és Radó Izso részvényeseket kérte fel az elnök. A rendkívüli közgyűlésen a kormányt Tormay Géza miniszteri titkár képviselte. A közgyűlés összehívását szükségessé tette, hogy Tolnay Kornél a magyar királyi államvasutak elnökgazgatójává történt kinevezése alkalmával lemondott a villamoströsztnél viselt igazgatói állásáról, valamint az egyes villamossági részvénytársaságoknál, így az aradhegyaljai vasutnál viselt igazgatósági tagságáról is. A rendkívüli közgyűlés Erényi Ullmann Andor dr. a villamoströszt új igazgatóját választotta Tolnay helyére az igazgatóságba és Lócs Rezső elnök indítványára kimondotta, hogy Tolnay Kornélt jegyzőkönyvi kivonatban üdvözli és a részvénytársaság körül szerzett érdemeiért köszönetet mond. Ezután a közgyűlés elfogadta a villamoströszt és az aradhegyaljai motorosvasut részvénytársaság között az aradmegyei községek világításához szükséges áramszolgáltatásra vonatkozó szerződést és így a világítási munkálatok nemsokára kezdetüket veszik.

— Öngyilkos ügyvéd. Budapestről jelentik: Mandl Adolf dr. brassói ügyvéd ma este a fővárosban öngyilkosságot követett el. Mandl dr. két héttel ezelőtt jött fel Budapestre és itt a Császárfürdő szállodában vett lakást, hol a nap nagyobb részét töltötte és feltűnt, ideges viselkedése. Pár nappal ezelőtt a Royal szállodába költözött. Ma délután átment Budára, hogy a Zsigmond-utcában lakó rokonait meglátogassa. Körülbelül egy óráig tartózkodott ott, majd hét órakor egy egyfogatu kocsiba ült és meghagyta a kocsinak, hogy hajtson a Royal szálloda elé. Amikor a kocsi a szállodához érkezett, az ügyvéd nem szállt ki a kocsiból. A kocsis lezárt és kinyitotta az ajtót és a kocsi belsejében vértől borítva látta utasát. Azonnal értesítette a szálló személyzetét és egy rendőrt, akik megállapították, hogy Mandl dr. utközben magára lőtt és azonnal meghalt. Levelet nem hagyott hátra, de valószínű, hogy az ötvennégy éves ember súlyos idegbaja miatt lett öngyilkos.

— Három tragédia. Ungvárról jelentik: Nehrebeczky Márta okleveles tanítónő, Nehrebeczky Endre teológiai tanulmányi felügyelő husz éves föltűnően szép leánya revolverrel föbelötte magát és azonnal meghalt. A fiatal tanítónő már több mint hat hete betegeskedett és lehet, hogy ezen való elkeseredésében ölte meg magát. Valószínűbbnek látszik azonban, hogy azért lett öngyilkos, mert rövid idővel ezelőtt édesanyját és öccsét igen tragikus körülmények között vesztette el. Öccse, aki a főgimnázium hatodik osztályának növendéke volt, fürdés közben az Ungba fulladt, édesanyja pedig bánatában utána halt.

— A gyilkos anyjának öngyilkossága. Stuttgartból jelentik: Wolf asszony, a san-remo gyilkos anyja, mikor fia borzalmas tettéről értesült, megőrült és azóta már egyszer öngyilkossági kísérletet követett el. Környezete figyelemmel kísérte minden léptét, tegnap mégis magára hagyták egy percre. Az asszony felhasználta az alkalmat és az emeletről az utcára vetette magát, ahol azonnal meghalt.

— Leégett a gyufagyár. Nagyszalontáról jelentik: A Stehrmann-féle gyufagyárban ma tűz ütött ki, melyben a gyár egész készlete elpusztult. A kárt nem tudják még megállapítani, mivel a tűz egyre pusztít.

— **Árverés a nagyváradai konzorcium házaira.** A nagyváradai házvásárló konzorcium, mint ösmeretes, balsikerrel dolgozott Aradon és részben a pénzügyi viszonyok feszültsége miatt, részben a konzorcium belső megbomlása következtében nemcsak a további aradi házvásárlásokat szüntette be, hanem a már megvett házakon is tul akar adni. A hivatalos lap mai számában közli azt az árverési hirdetést, amelylyel Sándor László budapesti és Bárdos Imre dr. nagyváradai lakosok — a házvásárló konzorcium tagjainak kérelmére március másodikára önkéntes árverést rendelt el a konzorcium két házára: a Boros Béni-tér 15. és Munkácsy-utca 12. számú nagy kettős bérházára, azaz a Dengl-féle házra, amelyet négyszáznegyvenöt-ezer koronára becsülnek és a mindössze kétezer néhány száz koronára értékelt Munkácsy-utca 3. számú házra és telekre. Az árverést ugyan a konzorcium tagjainak kérelmére rendelték el, de időközben 17000 korona követelése kielégítésére a felszámolásban lévő Bihar megyei Gazdák áru és hitelszövetkezete érdekében is elrendelte az aradi törvényszék az árverést.

— **Éhínség előtt Newyork.** Newyorkból jelentik: A múlt péntek óta folytonosan havazik, úgy, hogy most már negyven centiméter magas a hó. A forgalom egészen megakadt és a várost az a veszedelem fenyegeti, hogy szén nélkül marad. Hetvenezer hólapátoló dolgozik állandóan a roppant hótömeg eltakarításán, de nem bír vele. B Hudsonon a hajózás megakadt. A vidéki vonatok három-tizenket órással késéssel közlekednek. A szén és az élelmiszerek szállításában teljes szünet állott be. E miatt első sorban a szegényebb lakosság szenved. Mindennap meghalnak néhányan a hideg miatt. A kontinensről közeledő gőzhajók is nagyon sokat késnek a viharok miatt. A Róma francia gőzös, amelynek négyszáztizennyolc utasa van, zátonyra jutott.

— **Merénylet és öngyilkosság.** Bécsből jelentik: A második kerület egyik szállodájában ma nagy izgalmat keltett egy férfi gyilkossági kísérlete és öngyilkossága. Ma délután egy fiatal pár jött a szállóba és szobát vettek ki. Alig hogy a szoba ajtaja bezárult mögöttük a fiatal ember minden előzetes szóváltás vagy veszekedés nélkül a nőre vetette magát és azt könnyebben megsebesítette. A leány segítségért kiáltott és erre a szálló személyzete a szobába hatolt. Amint ezt a fiatal ember látta, kitérte a szoba egyik ablakát és három emeletnyi magasságból az utcára vetette magát, ahol azonnal szörnyen halt. Megállapították, hogy az öngyilkos ferfit Müller Karolynak hívták, huszonkilenc éves szabólegény, a leány pedig egy rendőri felügyelet alatt álló nő.

— **Találkahely egy aradi vendéglőben.** Grunáz László dr. rendőrkapitány, a rendőrbírósg vezetője ma egy Boros Béni teri vendéglőnél felett ítélték, akit a rendőrség emberei rajtakaptak azon, hogy vendéglőjének egyik félreálló szobáját titkos találkahelyek céljaira tartja fenn. A mai tárgyaláson az asszony tagadta ugyan a terhére rótt vádat, de S. J. eselédleány, akit a detektívek a szobában tetten érték és más tanúk is beigazolták, hogy a szoba találkák céljaira szolgált. A rendőrbíró a vendéglősnőt három napi elzárásra és száz korona pénzbüntetésre, S. J.-t pedig nyolc napi elzárásra ítélte. A eselédleány az ítéletben megnyugodott, a vendéglősnő azonban felebbeszét jelentett be.

— **Házasságok.** Rafajlovics Milos dr. battonyai ügyvéd vasárnap, február hó 22-én délután 11 órakor tartja a battonyai gör. keleti szerb templomban esküvőjét Ludaity Mózes és neje Szávity Szmilyana leányával: Ludaity Hajnalkával. — *Giflhuber* Silvius, az arad 33. gyalogezred őrnagya ma kötött házasságot Péntes Szerénával, Péntes Akos ügyvéd leányával.

— **A hirneves Salvator sör** a Paunonia-szállodába megérkezett. Kitűnő zóna reggeli.

— **Lettár miatt** mélyen leszállított árak Fischer-féle Nagy Áruházában, Arad Szabadság-tér 12. sz. alatt.

— **Egy leány rémtette.** Genéből jelentik: Rettenetes dolgot követett el itt egy Baho nevű kávéház tulajdonos szakácsnője, Goutry Henriette. A még elég fiatal leánnyal az a szenzáció történt, hogy hármas ikreket szült. Az esemény egészen elvette a szerencsétlen teremtés esztét. Tegnap bezárkózott a szobájába, s a szomszéd vendéglős szobaleánya kevéssel ezután azt látta, hogy az egyik gyermekét meg akarja fojtani. A leány lármát csapott, mire a személyzet rátörte a szakácsnőre az ajtót. Már késő volt. Odabenn a szobában holtan találtak két csecsemőt. Arra már nem volt ideje, hogy a harmadikkal is végezzen. A borzalmas nőt letartóztatták.

— **Letartóztatott cigány karaván.** A lippai községi rendőrök és az aradi rendőrség együttes nyomozása után sikerült elfogni egy héttagu cigánykaravánt, amelynek tagjai Gara Miklós aradi cipésztől cipőket és bocskorokat loptak el. Zsurevszki Avram cigányt fogta el először egy lippai községi rendőr és az ő bemondása alapján kerültek a rendőrség kezére a cigánybanda többi tagjai, akik valamennyien tagadják ugyan, hogy részük volna a lopásban. Minthogy kétségtelen bizonyítékok vannak arra nézve, hogy a lopást ők követték el, és valószínűen más bűnök is terhelik a cigányokat, a rendőrség az egész karavánt letartóztatta és holnap átkíséri az ügyészségre.

— **Himlőjárvány Belgrádban.** Hivatalos közlések is megerősítik azt a hírt, hogy Belgrádban hólyagos himlőjárvány van. A belügyminiszter utasította a törvényhatóságokat, hogy mindenkit vizsgáljanak meg, aki Belgrádból érkezett, vagy akinél ilyen utasok megszálltak. Ha pedig valamely törvényhatóság területén hólyagos himlőt konstatálnak, minden betegségről értesítsék a szomszédos egészségügyi hatóságokat és a belügyminisztert.

— **Pályázat külföldi tanulmányuttra szánt ösztöndíjra.** A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank által alapított 30.000 koronás ösztöndíj kamatjövendelmét vagyis összesen 1350 koronát, ebben az esetben a kereskedelemügyi miniszter kereskedelmi akadémiát, vagy felső kereskedelmi iskolát kiváló eredménnyel végzett egyén részére adja ki. Felemlítendőek folyamodónak eddigi gyakorlati működése, továbbá nyelvismeretei és a tervezett tanulmányut programja és időtartama. Végül megemlítendő, hogy folyamodó miképp véli szerzett ismeretét és tapasztalatait itthon értékesíteni. A folyamodványok a kereskedelemügyi miniszternek címezve, az aradi kereskedelmi és iparkamarához 1914. évi március hó 31-ig nyújtandók be, ahol egyéb felvilágosítások is megszerezhetők.

— **A nevelőnő és a tiszték.** Irtunk róla, hogy P. K. nevelőnő, aki Gyürky László gróf vingai földbirtokosnál volt alkalmazásban, eltűnt, de másnap megkerült. Ez ügyvel kapcsolatban Gyürky gróf most kijelenti lapunk útján, hogy a nevelőnőt még a magasrangú tiszték számára rendezett diner előtt megintették és eltiltották az ebédől. A francia-kisasszony ugyanis egész nap a tiszték környezetében volt és olyan magatartást tanusított az után, hogy a vendégek csodálkozását méltán felkeltette.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 17-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: **Született:** Szerb Illés cipésznek Árpád nevű fia. Panek Béla asztalosnak Stefánia nevű leánya. Molnár István éjjeli őrnök Jenő nevű fia. Tóth István kocsisnak Béla nevű fia. Bana Lajos vasuti díjnoknak Lajos nevű fia. Farkas Béla rajzolóknak Margit nevű leánya. Szabó József napézámónak Julianna nevű leánya. Bartlenszky István munkásnak Sándor nevű fia és Mária nevű leánya (ikrek). **Meghalt:** Brutyó Mária 2 éves leány. Sztojka Mária 29 éves napzamos. Nagy Mihály 68 éves napzamos. Jankura József 49 napos fiú. Králik Mihály 70 éves nyug. vasutas. **Házasságok kötött:** Karsai János kovács Staner Johannával. Jekkel József gyógyszerárannal. Ad, Boros Béni-tér. 14

— **Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg erde...** p...
legkiseb...
sz...
K...
A ad, Boros Béni-tér. 14

— **Álarcok és farsangi cikkek Kerpelmél.**

TARKASÁGOK.

(A modern biblia.) Egyik aradi iskola első osztályában a bibliai történetről magyaráztak a kis leánykának. Ádám és Éva ősi történetét ecsetelte a hittanár, aki az elbeszélés után sorra kérdezte a kicsikéket: megértették-e a históriát.

— Hadd látom Sárka, hogyan tudnád elmondani Ádám és Éva bűnbeesését? — fordult az egyik szöske leányhoz.

A kicsike zökkenő nélkül el is mondta Ádám és Éva történetét egészen addig, hogy az esőket a kigyó almaevésre csábította.

— Ádám azt mondta, hogy ne együnk az almából, mert meghalunk — csicseregte Sárka — de Éva nem hallgatott rá és csak azt felelte: Szépen halunk meg...

(A kitűnő segéd.) Egy aradi kereskedő segédet keresett. Az ajánlkozók közül az egyik megtetszett.

- Józán ember?
- Hegyne.
- Beszél franciául?
- Kitűnően.
- Tud kellően hazudozni?
- Az a specialitásom.

A segédet felfogadták. Jól is végezte a dolgot. Egyszer azonban beállt az üzletbe egy francia hölgy és kislát, hogy a segéd egy szót sem tudott vele beszélni.

— Hiszen maga azt mondta, hogy kitűnően beszél franciául?

— De azt is megmondtam, hogy a hazudozás specialitásom.

VÁROS ÉS MEGYE

A Weitzer-alap jövedelmének felhasználása. A Weitzer-alap gondnoksága ma délután Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen Kisényi János főszámvevő bejelentette, hogy míg tavaly 64 ezer, ez évben 79 ezer korona áll rendelkezésre. A bizottság megkérte a polgármestert, hogy sürgősen írja ki a pályázatokat épen ugy ént csoportba, mint tavaly és 45 napi lejáratral. A bizottság elhatározta, hogy megsürgeti a kereskedelmi miniszternél a fa és fémipari szakiskola építését, mert most már két részlet, összesen hatvanezer korona áll az alaptól rendelkezésre. Mint ismeretes huszezer korona hasítandó ki minden évben a jövedelemből iparfejlesztési célokra. Ez az összeg most már negyvenezer korona, de senki sem tudja, hogy mire fordítandó, melyik az a konkrét cél, melyet támogatni kell ezzel a pénzzel. Van egy bizottság, amelynek az lenne a feladata, hogy a felhasználás közelebbi körülményeit határozza meg, de ez még soha ülést nem tartott. Utasították Jegessy Károly dr. főügyészt, hogy hívja össze ezt a bizottságot és es mondja meg, mi az az iparfejlesztési akció, amely az alapító intencióinak is megfelelő lenne és megérdemelné ezt a tekintélyes összegű támogatást. Ugyanígy a munkásjelölti intézmények támogatására évenként szánt tíz és így ma már huszezer korona. Ennek odaítélésére sem talált még a bizottság direktívát, a pénz bever felhasználatlanul és Weitzer János farsangi gondolatai nem valósulnak meg, neha az anyagi eszközök rendelkezésre állanak.

Kötvénykibocsátási jog a városoknak. Budapestről jelentik: A városok kongresszusának részéről kiküldött hiteltügyi bizottság elnökeinek, Szentpáli István országgyűlési képviselő kezdeményezése folytán a londoni Hughes & Lancaster, valamint a Lloyd Bank Limited cégek kérdést intéztek a pénzügyminiszterhez, hogy a belügyminiszterhez, hogy hajlandók-e a ötven millió városi kölcsön fedezésére városi kötvények kibocsátását törvényhozásilag engedélyezni. A városok legközelebbi kongresszusán a kérdést ebből a szempontból fogja tárgyalni. Az ötven millió kölcsön felét a városok házasságokra fogják fordítani.

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WETZER és KAZINCZY UTCA sarkán. (A fő postával szemben.) Védelt megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Modern ruhafestés legújabb divatszinekre, mintá után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz úton. — Továbbá csipke és szövet-függöny, szőrme, szőnyeg, butor-szövet kézimunkák, keztük s b. stb. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6541

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest február 17.

Készárú.

Amerika egy féllal magasabb. Kínálát, vélekedéskorlátolt, 10 ezer mm. 5-7 és fél fillérrel magasabb.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1914. áprilisa	216 217 218 219	
Buza 1914. májusa	120 - 1208 1208-1209	
Buza 1914. októberre	1102 1103 1108 1109	
Rozs 1914. áprilisa	927 928 927 928	
Rozs 1914. októberre	860 - 861 864 865	
Tengeri 1914. májusa	674 675 676 677	
Zab 1914. áprilisa	780 - 781 776 777	
Zab 1914. októberre	778 - 779 778-779	

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (február 17.)

Osztrák hitel	839 25
Magyar hitel	845 50
4% koronajáradék	83 57
Osztrák-magyar államvasuti	725.-
Jelzálogbank	450.-
Lezámitolóbank	430 75
Hazai Bank	298.-
Magyar Bank	430.-
Kereskedelmi Bank	8884.-
Rimamurányi	669.50
Salgótarjáni	751.-
Közüti Vasut	629 25
Városi Villamos	832.-

Bécsi értéktőzsde (február 17.)

Osztrák hitel	643 50
Magyar hitel	848.-
Osztrák-magyar államv.	718.-
Déli vasut	107.-

A Temesvári Lloydársulat terménycarnakának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914 febr. 17. Buza 75 kilogrammos 23.20-23.30, 78 kilogrammos 23.40-23.50, 77 kilogrammos 23.80-23.90, 78 kilogrammos 23.80-23.90. Rozs (prima) 16.60-16.80, (közép) 16.00-16.20, Árpa (serfőző) 12.80-13.00, Zab (prima) 14.20-14.40, (közép) 12.40-12.60, Tengeri réz (magyar) 12.40-12.50, (román) régi 13.20-13.30, új 10.30-10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 4.60-4.80, (rózsa) 7.00-7.50.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1914. évi február 18-án:

B) Berlet. B) Berlet

Luxemburg grófja.

Operette 3 felvonásban. Írták: A. M. Wilner és Róbert Bodanszky. Fordította: Gábor Andor. Zenejét szerzte: Lehár Ferenc.

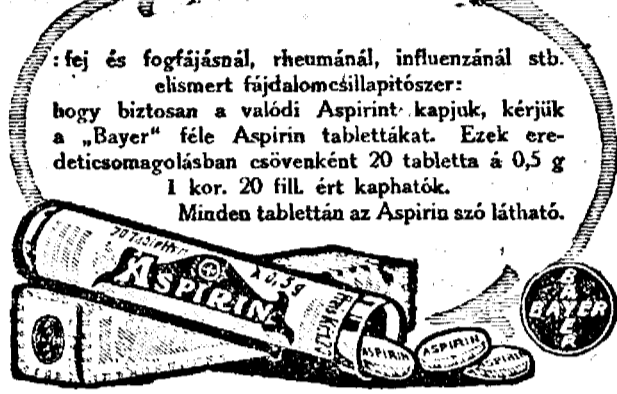
SZEMÉLYEK:

Reneé	Barics Gy.	Mencskoffi	Keller István
Basilovics	Polár S.	Pa.lovics	Saró La os
Kokozov Stára	Benkóné.	Pélegrin	Kahle K
Brissard	Győző A.	Saville	M.róczy L.
Didier Angella	Pataky V.	Boulanger	Le.ky Gy.
Vermont	Diósy Nusi.	La.igne	Saigi Jenő.

Kezdete este 7/8 órákor.

NYILTÉR.

Aspirin tabletták

Fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapító szer: hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Ezek eredetisomagolásban csövenként 20 tablettát a 0,5 g 1 kor. 20 fill. ért. kaphatók. Minden tablettán az Aspirin szó látható.

9358

APOLLO SZÍNHÁZ.

ZRINYI-UTCA. (BÁRO BOHUS-PALOTA.)

Csütörtökön d. u. 1/23 órákor

Gyermek előadás

kacagtató gyermekképekkel

Bővebbet a szinlapok : :

27

Fay valódi sodent ásványpasztillája csaknem 3 évtized óta bevált köhögés, rekedtség s a légutak hurutja stb. ellen.
Fay valódi sodent ásványpasztillája — csakis ez! készült az ismert, Soden községi 3. és 18. sz. forrásnak régóta rendelt gyógyítóbizéteiből.
Fay valódi sodent ásványpasztilláját határozottan kérje, ha csakugyan e források hatásos sójából készült pasztillát akarja kapni.
Egy doboz 1 K 25 fill. ért. mindenütt kapható.

Kézimunka-kiállítás

Zsebelyi (Széphelyi) eredeti román divatos ajur-bluzok- és ruhák. Aradon, a Kultur-palotában. 1914. évi február hó 18., 19. és 20-án.

Rankov Miklósné varrot'as-készítő, Csák, Temes-megye. 1057

Ügyvédi irodák b. figyelmébe.

A. m. kir. Igazságügyminisztérium 9900-1913. I. M. sz. rendeletében előirt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az

Aradi nyomdarezsvény-társaság könyvnyomdájában.

A hivatalos gyógyszerkönyvben az Olasz királyság jegyzékében felvéve.

PAGLIANO SYRUP.

Készít Ernsto Pagliano napóyi tanár

Galata San Marco 4. Folyadék — Por — Pilulák.

A legjobb vértisztító és felhárító szer. Kiváló tavaszi és őszi gyógymód, mindig segít. Különösen Gyógyászati kiállítás 1894. — Olasz higiéniai kiállítás 1900. arany éremmel. — Nemzetközi kiállítás 1906. — Nemzetközi kiállítás Buenos Ayres 1910. Nagytiszlelti okmány arany érem. — Nemzetközi Hygien kiállítás Róma 1912. Nagytiszlelti okmány. Jobb gyógyterekben kapható

Figyelmeztetés: Nehogy a számtalan utáztatok által, amelyek az egészségre ártalmasak, megtévesztésünk, kérjük mindig nyomtatékosan

ERNSTO PAGLIANO NÁPOIYI TANÁR SYRUP PAGLIANO JÁT

gyógymód és egyéb felvilágosítás nálunk kapható. — Levelezés minden nyelven, különlegességeink, osztr. lezaratának által várommentesen adának el. 6071

Nyiltér.

Ha Gyomor-bajban szenved

Ha émelygés, hányási-inger vagy görcsök

kinossák. Ha bármiféle gyomortól származó bajban szenved. Gyorsan és biztosan megszabadul ezen bajoktól —

Ha a

Kárpáti féle Novikum Gyomor-cseppeket

használja,

amely a székely havasok által felfedezett páratlan jó hatású növényekből készült. Icke jó és kellemes. A sok ezer elismerő levél közül álljon itt egy mutatónak.

Sürgősen kérek 12 levelet „Novikum” háziszereiből, mert az utóbbi küldemény már fogytán van és nem akarok anélkül lenni.

Czoófalva, 1913. március 3.

Tisztelettel

Szemlely Császár Lajos,

kir. tanácsos, nyug. kir. tanfelügyelő.

Orvosi szakvélemény. A Kárpáti féle „Novikummal” behatóan foglalkoztam és úgy találtam, hogy ezen háziszere nemcsak a gyomor különféle bajainál u. m.: Émelygés, étvágytalanság, görcsök stb. ellen használható jó sikerrel, hanem összetételénél fogva a vese működését is elősegíti, ami által a szervezetben keletkező egyéb savaknak is elejét veheti.

Kovácsán, 1909. aug. hó 6-án.

Dr. Zentay Dávid

gyógyorvos.

Kapható gyógyszerárakban 2 Kor., 1 K. 20 fill., és 60 fill. üvegekben jó hatásért szavatol és a hol nem volna kapható oda nagy, közép vagy 10-15 fill. üveggel 2 Kor., 22 fill. díjért megemelve küldés egyedi készítés.

Kárpáti József

Arkos-Szepsiszentgyörgy Fűtér 4. sz.

„Budapesten” kapható a

„HUNNIA”

gyógyszertárban, Erzsébet-Körút 56.

Főraktár. Arad és vidéke részére gutori FÖDES KELEMEN gyógyszer-tára, kapható még HEHS VILMOS, KÁRPÁTI JÁNOS és SZOKOLY SÁNDOR gyógyszer-tárban.

Gyenge férfiak! Öregek és fiatalok!

Ne csüggedjétek! Feltaláltam

a férfierő gyengeségének (neurathénikus impotenciának) azonnali megszüntetését. Nem belsőleg beveendő gyógyszer. Kérjen zárt boríték alatt megküldendő ismertetőt 40 fillér postabélyeg csatolásával. Cim: „NOVA MECHANIKA 150”

Fiókbérlő 40. Budapest—Főposta.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos főzőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 481

Szauerland Péter

épület- és műbutorasztalos

Arad, Karolina-utca 2

Készít mindennemű épület- és műbutor asztalosmunkákat, u. m.: ebédlő-, háló-, szalon-, üzlet-, iroda-előszoba- és konyhaberendezéseket a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Minden e szakmába vágó javítások a legjutányosabb árban elvállaltatnak. Saives pártfogást kér

Szauerland Péter.

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára

5187

A. R. A. D. O. N., Batthyány-utca.

Báró Bohus Lajos ur

bérlőpalotájában a Rövid-utcában a 16-os számú harmadik emeleti háromszobás lakás f. é. május 1-től kiadó. Értekezhetni alólírott házigendőkkel

BÓDY BÓDOG

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt feleke szállónruhához 20.— K-ért. szintúgy felbőszítve, turistalódit, selyemkarnit, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron káld, mint megszokható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentősek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai választék. Miniatúr, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Eredeti Iróangyal védjegyes gramfonok, Amerikai Columbia-gépek, Király Ernő

legújabb főlvételei kaphatók Arad legrégibb kerékpár- és varrógép raktára és szak-szerű javító műhelyében

Hammer Vilmos

műszerész ARAD, Szabadság tér 56. Telefon 96.

UJ villanyvilágítási vállalat.

A n. é. közönséget értesítem, hogy kerékpár és mechanikai üzletemet villanyvilágítási vállalatnál bővítettem ki. — Elvállalok mindennemű villanyvilágítási berendezéseket legjutányosabb árban úgy új épületeknél, mint a magánlakásokon.

GARTNER SAMU

villanyvilágítási vállalkozó és mű-szerész 3778 Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 761. Legnagyobb kerékpárraktár.

Cukrászda áthelyezés.

Igen tisztelt vevőimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy a Forrai-utca Gr. Hunyady palotában volt

Cukrászda

üzletemet Zrinyi-utca Br. Bohus palotába (Apoló mellé) helyeztem át, ahol is azt minden igényt kielégítően legmodernebb komforttal rendeztem újból be. Főtörökvésem lesz, — mint eddig is, — hogy legizaltesebb süteményeimmel nagyrabecsült vevőköröm mindenkor legjobban és legjutányosabban kielégítsem.

További szives pártfogást kérek: Kötőnő tisztelettel 582

Ifj. Székely Sándor.

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhol László

úr és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

6676

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a téli időnyre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyermekcipők készítését, valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt esz közöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses partfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOL LÁSZLÓ,

a lugosi honvédezered tisztikarának szállítója

456—1914. pm.

Pályázati hirdetés.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál az 1914. február 26. án tartandó tisztújító közgyűlésen a polgármesteri, főjegyzői, három tanácsnoki, főügyési, két árvaszéki ülnöki, főpénztárnoki, ügyési, két aljegyzői, rendőrkapitányi, a gáji alkapitányi, közgyámi, három főpénztári ellenőri, gyámpénztári, és a kamarási állás választás utján fog betölteni. Az egyes állásokkal járó javadalmazásokat Arad sz. kir. város hatósági szervezete és az azt

20982—1918. kh. sz.

Hirdetés.

Az eleven hasznos vadak s a hasznos szárnyas vad tojásainak forgalomba hozatala és szállítása tárgyában a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak 1910. évi március hó 14-én 86219. szám alatt kiadott rendeletét a következőkben teszem közzé.

A hazai vadtenyésztés érdekében és a hasznos szárnyas vad tojásai mindinkább elharapodzó jogosulatlan elszedésének meggátolása végett az 1879 XL. törvény cikk 1. és 16. §-ai alapján rendelem: 1. Élő hasznos vadat, hasznos szárnyas vad tojásait, szállítani csak engedéllyel szabad. 2. Az engedélyt a m. kir. földművelési miniszter adja, akinek a kérvényt a törvényhatóság első tisztviselője utján kell benyújtani. A kérvény benyújtása alkalmával hatóságilag igazolandó, hogy folyamodó a vadászati jog tulajdonosa s így az élő hasznos vad befogására, vagy hasznos szárnyas vad tojásainak szedésére jogosult. Az engedélyt kérő, ha nem tulajdonosa a vadászatnak, igazolni köteles, hogy a vad befogást, tojás szedést a vadászat tulajdonosa nem tilalmazta. Az engedély alapján a törvényhatóság első tisztviselője szállítási igazolványt állít ki mely a szállítmánygyűjtővel együtt a vasúti, hajózási illetve postai felvételi hivatalnak átadandó. Ha élőhasznos vad vagy hasznos szárnyas vad tojása ilyen szállítási igazolvány nélkül, a vasúti, hajózási illetve post felvételi hivatalnál továbbítás végett feladatni szándékoznak, ily küldemények felvétele megtagadandó s ha mégis tévedésből ilyenek felvétettek, akkor azok visszatartandók, a községi előjárásnak átadandók s erről aköz-ség illetékes első fokú rendőri hatósága azonnal, esetleg távirat utján is értesítendő. 3. Aki élőhasznos vadat vagy hasznos szárnyas vad tojásait az 1. pontban meghatározott engedély illetve igazolvány nélkül szállít, vagy azok jogosult megszerzését igazolni nem tudja, kihágást követ el, s a rendőri büntető hatóságok által 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, s nemcsak az eljárási költségekben, hanem a vad etetési és kezelési költségeiben is elmarasztalendő. 4. A lefoglalt vad és tojás, amennyiben a károsult vadász tulajdonosnak személyazonosságát a lefoglalás alkalmával kétségbevonhatatlanul kideríthető s hozzá távirati úton intézendő felhívásra 24 óra leforgása alatt beérkező válasza alapján rendelkezésre bocsátandó. Amennyiben a károsult személye, vagy jogosulatlanul megszerzett hasznos vad és hasznos szárnyas vad tojásának származási helye meg nem állapítható a lefoglalt vad és tojások a lehető legrövidebb idő alatt még a kihágási ítélet hozatala előtt az eljárásra illetékes I. fokú rendőrhatalóság által elkobzandók és nyilvános árverésen eladandók. Az árverésen csak a vadászterület tulajdonosa, vagy bérletje, illetve ezeknek meghatalmazottjai vehetnek részt. A kihágást elkövető az árverésen részt nem vehet. Ha jogosult árverező nem jelentkezik a vad annak a községnek határában a melyben az lefoglaltatott kibocsátandó a tojások pedig haladéktalanul földművelésügyi m. kir. miniszterium rendelkezésére bocsátandók, illetőleg a lefoglalt tojások ügyében a földművelésügyi miniszter rendelkezése távirati úton kérendő. Az árverésen befolyt összeg az 1901. évi XX.

kiegészítő közgyűlési határozatok állapítják meg.

Felhívom mindazokat, kik az 1888. évi I. t. cikkben meghatározott minősítéssel rendelkeznek és a fent megjelölt állások bármelyikét einyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket Méltóságás Bárány Urbán Iván főlepn urhoz címezve hivatalomba folyó év február hó 20-ig déli 12 óráig bezárólag nyújtsák be.

Nem a város szolgálatában álló pályázók egészségi állapotukat hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

Arad, 1914. január 31-én.

Varjassy,
polgármester.

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok. Nagy raktár modern oszillátorokban, asztali lámpákban, villany, gázizzólámpák és izzótestek, üvegek, prizmak, rojtok és minden e szakmába vágó cikkekben mérsékelt árral. Költségvetések díjmentesen.

Városi és megyei telefon 627.

Kiváló tisztelettel

Návrády Ede

villany- és gáz-szerelő

Arad, Boros Beni-tér 9. szám.

tcz. 28. §-ában megjelölt célokra fordítandó. Ha az árverés illetve az eleven vad etetési és kezelési költségei a kihágást elkövetőtől nem hajthatók be, azok az árverésen befolyt összegből levonandók. 5. E rendelet az 1908. évi december hó 18-án 10592/1908. szám alatt kelt, a m. kir. belügy igazságügyi és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott földművelésügyi miniszteri rendelet hatályon kívül helyezése mellett 1914. évi április hó 1-én lép életbe.

Green,
főkapitány.

Téli idő beálltával

arc- és kéz bőrnek a hideg és szél ellen való megvédésére a leghasznosabb a

: Kárpáti-féle :

Benzoe Creme Ara 1 Kor.és Benzoe Tejszappan Ara 70 fillér.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Beni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség nem számítatik fel.

7031

Jó anyák, gondos szülők legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig friss: Csukamájolajat Hajós-féle

adnak. Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Fagydagánatok elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a **FRIGIN.** Ara ecsettel és utasítással 70 fillér.

Depillor-szörvestő. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ara utasítással 1 korona.

Kötszerek, gummicikkek, és sebészeti eszközök legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermekáptszerek nagy raktára. :: :: ::

BOXLET sterilizáló apparatus és annak egyes alkotórészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

gyógyszertára ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

741

(Megyeházzal szemben.)

806—1914. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett X. fizetési osztályba sorozott évi 2000. kor. fizetésű, 200 kor. városi pótlék, 720 kor. lakbér és 240 kor. ruhátalánnyal javadalmazott rendőrfogalmazói állásra pályázato hirdetek és felhívom mindazokat akik ez állást elnyerni óajtják képzettségüket igazoló okmányokkal másutt netán eltöltött szolgálatait idejüket igazoló bizonyítványokkal és nem a város szolgálatában állók egészségi állapotukat igazoló orvosi bizonyítványokkal ellátott pályázati kérelmeiket Arad sz. kir. város törvényhatóságához címelve hivatalomba folyó év február hó 28. napján déli 12 óráig nyújtásuk be.

Az állás a legközelebbi törvényhatósági közgyűlésen választás útján fog betölteni

Arad, 1914. február 12-én.

Varjassy,
polgármester.

Az „Orsoval halhoz.”
Legnagyobb halkivittel

Luttwák József

delgyörmölcs és magyar
törvények kivitele

ARAD, Árpád-tér 1. sz.
(a szőlőtemplom épületben.)

Interurbán telefon: 615

P. hó 2-án érkezett két wagon pirosbélű narancs, a vevőközönségnek az alant megjelölt árakon ajánlom: 1 láda vegyes piros narancs 300-as 10 korona, 10 láda vegyes piros narancs 200-as 8 korona, 1 láda óriási vegyes narancs 160-as 8 korona 50 fillér, 1 láda I. rendű legfinomabb citrom 11 korona.

Kizárólag piros ácsomagolva, hibákkal eltávolítva: 1 láda 300-as narancs 12 korona, 1 láda 200-as narancs 9 korona 50 fillér, 1 láda 160-as narancs óriási 10 korona, kis láda (fél) 150-es 7 korona.

A helybeli piacon bizományi árusátralm vannak felállítva, cégtáblákkal jelelve két sátorban kizárólag pirosbélű narancs. Sátorokban az árak jelölve vannak. Kérem azonban a vevőközönséget, ebből kívánságát bizományi somnak megmondani.

Ajánlom továbbá minden csütörtökön üzletemben és péntek napon üzletemben és a halpiacon eladásra kerülő frissen halak minden fajtáját, a legolcsóbb árakban. Olasz szőlő kilo a 1 korona 60 fillér. Vidéki rendelések pontosan szállítottatnak, üzletem péntek estétől szombat estig zárva. T. vevőközönség szíves pártfogását kérve maradtam tisztelettel: 789

Luttwák József.

WAJDITS

gyógyszertára.

Ferenc-tér és Karolina-sz. sarok.

Családi Rum 1 liter 2-60 f.

1/2 liter ... 1-40 f.

Jamaikai Rum 1 liter ... 3-50 f.

1/2 liter ... 1-80 f.

Különböző kínai és orosz teák a legolcsóbb áron kaphatók.

1/2 kilos Vatta 90 f. és az összes kőtiszterek a legolcsóbb árban.

Turu sósborszesz kis üveg ... 40 f.

közép üveg ... 1 kor.

nagy üveg ... 2 kor.

Az összes külföldi és belföldi különlegességek raktáron tartva.

Székér Kereszt

szálloda félkertjének külföldi mintára berendezett

Étrendje:

február 18-án

ó 2-40

Délbe

Leves:

Dara galuska.

Közétel:

Vad sertés izzel.

Sült:

Borju vesés finom főzelék.

Tészta:

Tiroli rétes.

Este

Leves:

Csésze leves.

Hal:

Rajnai lazac

sc. Vert.

Sült:

Bélszín filets körítve

Tészta:

Csokoládé Torta.

Esténként Gyurkovits András kifünő zenekara hangversenyez.

A bál és mulatságot rendező f. közönség szíves tudomására adjuk, hogy a Székér Kereszt szálloda nagyferme mindenkor díjtalanul áll rendelkezésre

Felsőtemetőben

1075

teljesen alkalmas

Családi sírrács

igen előnyös árban

eladó.

Megtekinthető

Weisz Jenő

lakatos műhelyében

Andrássy-tér 9. sz.

1728—1914. ahsz.

Hirdetmény

a gazdasági munkás- és cselédszegélypénztár járulékairól

szerkesztett 1914 évi kivétési lajstrom azzal az élfé február 16-tól kezdődő 8 napi közzemlére, hogy azt az érdekelt munkaadók megtekinthetik és a séreimes kivétel ellen írásbeli kifogásukat a közzemlére tétele leletéti: számított 15 nap alatt a városi adóhivatalnál beadhatják.

Felvesszük továbbá az illetéket, hogy az összeírás befejezte után szolgálatba fogadott új cselédeket a szolgálatba lépés napjától 15 nap alatt a cselédkönyv bemutatása mellett a városi adóhivatalnál annál

34867—1913. kh. sz.

Hirdetmény.

A földmívelésügyi m. kir. ministerium az országos selyemtenyésztési felügyelőség útján 1914. évi tenyésztésre ingyen ad selyemrétet, illetve selyemhernyót mindazoknak, kik selyemtenyésztéssel foglalkozni kívánnak.

Akik selyemtenyésztéssel foglalkozni szándékoznak, jelentkezzenek azon egyennél, aki a községben a selymértete kikeltésével meg van bízva.

A jelentkezők kötelezik magukat a pete, illetve a hernyó átvételére. Aki pedig ingyen petét, illetve hernyót kap, az kötelezi magát alávetni a szabályoknak.

A gubók élő állapotban kilogrammonként a következő árban fognak beváltatni:

Az I-es osztályú gubónak beváltási ára kilogrammonként 2 korona 80 fillér.

A II-es osztályú gubónak beváltási ára kilogrammonként 1 korona 80 fillér.

A III-es osztályú gubónak beváltási ára kilogrammonként 20 fillér. Megjegyztetik azonban, hogy amennyiben a külföldi gubó árak emelkednének, a beváltási árak nálunk is fel fognak emeltetni.

Minden tenyésztő ugyanakkor, mikor a hernyót kapja, egyuttal kap minden gram pete után 8 lyukasztó papírt és 6 db. lyukasztó papírt és azon tenyésztő, aki hőmérővel még nincs ellátva, egyhőmérőt.

Egy hőmérő darabonként 20 fillér; a tenyésztő papír ára ivenként 1 fillér, a lyukasztó papír ára pedig darabonként 1/2 fillér.

A papír és hőmérő ára ugyanint eddig, a beváltásnál vonatik le. Az öntenyésztők azonban, kik különböző oknál fogva nemhoztak gubót, kötelesek az általuk átvett papír és hőmérő árát a beváltás után 15 nap alatt a községvezetésnél a felügyelő vagy a kikeltő kezéhez letízetni.

Azok, kik termelt gubóikat bárki másnak keraskedőnek házalónak, stb. eladnák, a törvény értelmében megfognak büntettetni, később meghatározandó összeg erejéig.

Az esetben, ha egy családnál egynél több selyemtenyésztési igazolványi könyvecske talaltatnék, akkor ezen igazolványi könyvecskekre kiadott összes pete, illetve selyemhernyók, jegyzőkönyv felvétele mellett elfognak koboztatni.

Az, aki nem kikelt hernyót, hanem petét kap és azt önmaga kelteti ki, a termelt gubómennyiség beszoigaltatása alkalmával a kapott petékkal kiadott selyemtenyésztési igazolványi könyvecsket, valamint a petét tartalmazó dobozokat a selyemtenyésztési felügyelőségnek vissza szolgáltatni; ellen esetben minden dobozért 20 fillér tartozik megírítani.

Green
főkapitány.

inkább bejelentés, mert baleset esetén csak oly cselédek után tarthat igényt a munkaadó a 8. §-ban biztosított segélyre, a kiket szabályszerűen bejelentvén a vonatkozó lajstromban előfordulnak.

Miről az érdeket munkaadókat azzal értesítjük, hogy minden egyes gazdasági cseléd után évenként előre fizetendő 120 filléres hozzájárulási díjat a városi pénztárnál haladéktalanul befizessék, mert a segélypénztár csak akkor köteles a munkaadónak e címen felszámítható költségeket megtéríteni, ha az a cseléd, kit baleset ért az összeírás lajstromban felvételét és utána a díj esedékességekor, vagy a baleset előtt legalább 30 nappal tényleg befizetve let.

Arad, 1914. február hó 18.

A városi adóhivatal.

Arad város adóhivatalától.

1730—1914.

Adófizetés iránti hirdetmény.

Alulírott városi adó hivatal ezenel felhívja mindazokat az adózókat, akik a városi adófőkönyvben előírt és az 1909. évi XI. t. c. 26 §-a értelmében esedékes adó tartozásukat a hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékatval együtt a jelen hirdetmény közhírre tételétől számított 8 napon belül, vagyis a hó 24-éig az alulírott városi adópénztárba annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indítatni.

Arad, 1914 február 15.

A városi adóhivatal.

Apró hirdetések.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

HÁZASSÁG.

Férjhez menne

32 éves árva, karcsú, barna, 150.000 kor. v. gyonna, Urak, (vagyon, vallás mellékes) a kiskorú gyors házasságkötés ellen akadály nincs, jelenkezzelek szonnal. „Hymen”, Elisabethstrasse 66. Berlin 18. 784

LEVELEZÉS.

Ki szeretné

szabad idejét kellemesen eltölteni két vigkedélyű intelligens leánnyal, az írjon „Társaság” jellegre főposta. 1071

ALKALMAZÁST NYER.

Szerény igényű

háznak vezetésére, esetleg idősebb nő is, keresetlik. Aradgaj állami iskola. 1079

Jóhabból

való fiu tanulónak felvétetik. Jámbor papírüzlet, Andrassy-tér 8. szám. 1084

Keresek

egy mérlegképes könyvelőt azonnali belépésre. Ajánlatok „Mérlegképes” jellegre bizonyítvány masolattal és igénybejelentéssel a lap kiadóhivatalába kéretnek 1084

Egy fiatal

kiszolgáló leány azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 1028

ALKALMAZÁST KERES.

Bejáró

szakácsnének ajánlkozik. Cím: Sároosi-u. 4. sz., ajtó 8. 1085

OKTATÁS.

Magántanulók

bármely osztályról felelősséggel felvételnek mérsékelt díjazás mellett. Az írt. fiu internátus Arad, Chorin Áron u. 1. 1081

KIADÓ LAKÁS.

Magányos uriház

4 szobával (1 szoba külön bejárattal) modern mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Ára 1500 kor. Cím Vesselényi u. 51. sz. Tudakozódni Perényi-u. 8. sz. alatt. 1018

Hásamban

van május elsőre kiadó egy 3 szobás fő deszintes utcai lakás nagy füvezett folyóóval és mellékhelyiséggel, vízvezeték és szappanfűtött udvar. Cím a kiadóhivatalban. 1001

Kiadó

4 szobás u'cai lakás Weitzer-u 5 és Pécska-ut 6. Bővebbet Éles Árminnál. 783

Három szobás

udvari lakás fürdőszó-ával és egy tágas raktárhelyiséggel D-ák Ferenc-u. 7. alatt kiadó. 876

Modern

8 szobás utcai lakás, fürdő- és előszobával május 1-től kiadó, Kossuth u ca. 40. sz. Bővebbet a házmesternél. 979

Családi ház,

Demeter utca 105, mely 3 utcai 2 udvari szobából, a szokásos mellékhelyiségekkel, szőlős-, virágos kert és taromfi udvarból áll eladó, vagy folyó évi május hó 1-re bérbeadó Értekezni ugyano't, vagy Dr Molnár Oszkár ügyvédi irodájában Arad, Erzsébet királyné-körút 87. szám. 998

Két szobás

utcai garcon lakás irodának is igen alkalmas március 1-ére, esetleg azonnalra kiadó. D-ák Ferenc-utca 89. sz. alatt. 1077

Egy külön bejárattal

csinosan butorozott szoba villanyvillágitással szonnal, vagy március 1-re kiadó. Rákóczi-utca 10. 1074

Elegánsan

butorozott szoba előszobával március 1-re kiadó, özv. Rosenbergr Károlyné, Asztalos Sándor-utca 1. szám. 68

ÜZLETEK.

Andrassy-tér 15. számú

házban egy fényképész-műtérnek helyiség május 1-re kiadó. 1059

A volt

Fodor és Reisinger fole házban egy olcsó üzlethelyiség kiadó. Bővebbet Wohlberg Lipotnál. 1087

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Legjobb porosz

fűtőszén nagyban és kicsinyben kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Hitelképes szőlősgazdáknak
száraz, I. osztályú h-si ott tölgy-szőlőkarót előnyös feltételek mellett méltányos áron szálut az acsev és az arad hegyaljai motoros vasút bármely állomására. Holänder Ig. és Fia cég Arad Nagyváradi ut 7 8 sz. a lévő fakerekedése. Telefon szám 678. 1018

Üzleti

2 kerekű kézi kocsit veszek. Jánbo: papírüzlet, Andrassy-tér 8. 1088

Szerszám-nyelek

som, gyertyán, mogyoró és bükk faból, nyírfa-sapó stb. kapható. Ana Gyorgynel, Mika Zalina u. p. Dézna (Aradmegye) 1088

Koks

(pirszén) nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

KÜLÖNFÉLE.

Mindenki olyan öreg,
aminőnek látszik, aki nem akar megöregedni, használja a Földéféle Hair regenerator, ezen készítménytől minden őss haj visszanyeri eredeti színét. Negy füveg ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszerárában. 1224

Pormentes faszén

vasalásra kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Ezerjófű

gyomor elixir. Emésztési zavarok, érvágytalanság, felluvadás, gyomorégés, émelygés, hányás, hányinger, szédülés, gyomorgörcsök, székrekedés, bélrnyehőség, bélérgek (gilliszta) bélbacteriumok ellen. Ára 1 és 2 korona Raktárak Hehs Vilmos gyógyszerára Aradon. Batthyány-utca és gu'ori Földes Kelemen gyógyszerára Aradon, Deák Ferenc utca. 5180

Valódi angol sport, vadász valamint modern katonatiszti, vasutas és egyéb

sapkákat

ajánl:

Schäffer Henrik
Aradi Első Sapkakészítő vállalata
Arad, Andrassy-tér (Bing-ház).
Telefon 208. szám. 730

Ha rosszul érzi magát,

igyék egy füveg eredeti

Kárpáti-féle

epohajtót,

mely a legkifünőbb fájdalom-nélküli gyomortisztító házi szer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 füveg utasítással 40 fillér. 12 füveg franco K 4.80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban 6875

ARAD, BOBOS BENI-TÉR.

FOGAK

huzása, tömése, fogsorok, aranyhídak és koronák ideálisan szépen, rágiára kitünőek, készülnek 8091

HALMOS

fogtechnikai termében Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadságtér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon n. 638.

Takszámterese

Bér-autok

Telefonszám

816

2331
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

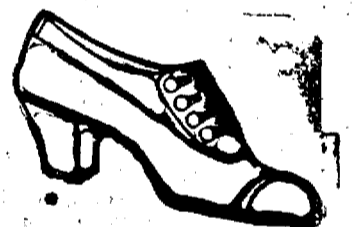
Nagy választék amerikai alakú férfi és női cipőkben 10.—, 12.— és 14.— K-ás árakban.

Világbiro „VERA”
amerikai férfi és női
cipők egyedüli eladási
helye.

F. L. Popper-féle férfi,
női és fiu cipőknek ná-
lunk van a kizárólagos
raktára.

„BALLY”-féle francia
fél- és magassaru oi-
pőknek főelárusítója.

„HELIA” és „TIP-1 OP”
higienikus gyermekoi-
pőknek szintén egye-
dül eladási helye.

Ugyanitt kaphatók
egyedül a „BALLY”-
féle feltűlmutatlam
alkalmi és tánc cipők.

Buchsbaum és Tsa cégnél
Aradon, 6250
Atzél Péter-u. 3. sz.
TELEFON: 442. SZÁM.